

SUPLIMENT LA
REALITATEA ILUSTRATĂ

Nr. 875 — Anul XVI
11-17 Noembrie 1943

SPĂRGĂTORUL DE CAZEMATE...

Un interesant episod al vitejiei ostașilor noștri în răsărit

CE SUNT TRUPELE S. S.

VEZI PAG. 5

CUM RESPIRĂ INSTRUMENTELE
MUZICALE

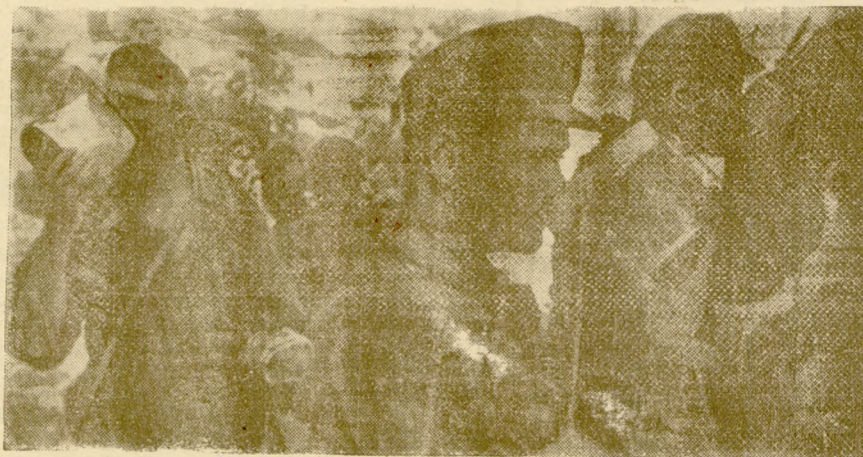
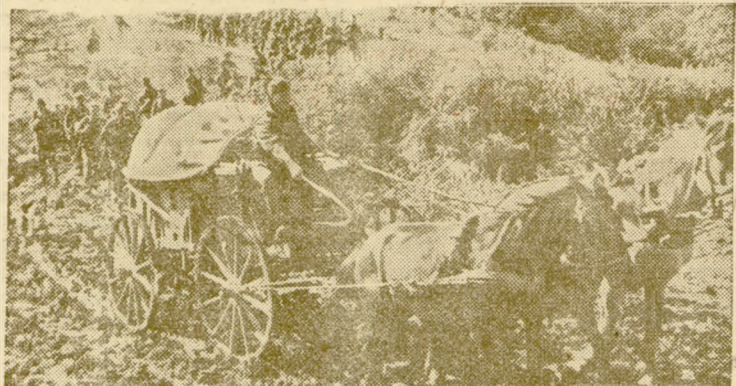
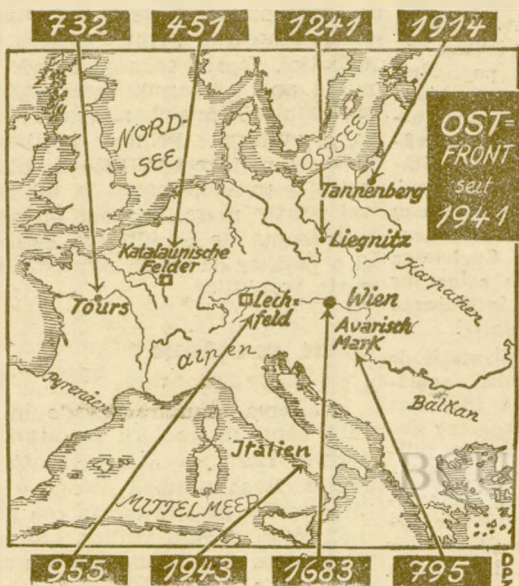
VEZI PAG. 5

REVOLUȚIA SOVIETICĂ ȘI BISERICA

RUSĂ INTERESANTE AMĂNUNTE ÎN
PAG. 8-9

CUM S'A NĂSCUT „TIGRUL”

VEZI PAG. 11

SUS, stânga: O hartă recapitulativă a războiului; dreapta: Bombe pe un aerodrom din răsărit, gata de-a fi încărcate în avioane.

MIJLOC, stânga: Coloane de aprovizionare în Cotul Niprului; Dreapta: O înghițitură de apă răcoritoare după pârjolul atacului.

JOS: Populația civilă din Rusia retrăgându-se odată cu trupele germane, din zonele amenințate de înaintarea bolșevică.

CURIOZITĂȚI HUMOR REPORTAJE ACTUALITĂȚI

Cea mai răspândită boală din lume: Malaria

Malaria atât de răspândită și în țara noastră, era înainte de războiul actual o boală extrem de rară în țările din centrul și Nordul Europei. În Germania era aproape cu totul necunoscută, în Sudul și Sud-Estul continentului însă, în Italia, Grecia, Bulgaria și Jugoslavia, în Sudul Rusiei și în Caucaz, malaria face în fiecare an nenumărate victime. Nici nu mai vorbim de întinderea ei în regiunile tropicale ale Asiei, Americii și Australiei, unde tinuturi întregi nu pot fi locuite de om din pricina „frigurilor” cari mai curând sau mai târziu ucid pe oricine îndrăznește să se așeze aici.

Descoperirea chininei extrasă din coaja arborelui de China, care nu are nimic de aface cu China și cu Chinezii, ci vine din Peru și din America de Sud —, nu a schimbat mult această situație. Numai datorită unei simple întâmplări s'a descoperit în secolul al XVII-lea minunatul efect al chininei în tratamentul malariei și, în ciuda tuturor greutăților, el s'a răspândit repede în lumea întreagă. Nu era totuși folosit îndecăjuns, după cum o dovedește faptul că în anii de după războiul mondial se îmbolnăveau în fiecare an în lume vreo 700 milioane de oameni de malaria și peste 2 milioane mureau din pricina ei. Pentru a lămurii acest lucru trebuie s'o luăm de departe. Abia în 1880 s'a descoperit că malaria este produsă de o viețuitoare microscopică care trăiește în sângele omului. Toată lumea știe că acest parazit al sângelui este transmis prin mușcătura țânțarilor, numiți în mod științific, anofeli. Nu orice mușcătură de țânțar, chiar infectat, produce malaria, ci numai când mușcătura coincide cu o anumită stare de dezvoltare a parazitului. Unele din aceste forme de dezvoltare sunt însă deosebit de rezistente la tratamentul cu chinină și uneori chiar înatacabile pe această cale. Trebuia să se găsească deci un

produs chimic, un medicament care să fi în stare să distrugă parazitul în orice formă a evoluției sale și să afla. Acest lucru a fost realizat de știința germană, care a creat cele două noi și eficiente arme împotriva malariei: *plasmochin* și *atetrin*. Înainte de începutul războiului actual încă, ele au fost fabricate larg în unele regiuni și grație lor au fost pentru întâia dată făcute locuibile de către om, regiuni până atunci infectate. Plasmochinul, care a fost creat de cercetătorul științific german Schullmann lucrează mai ales distrugând rapid formele sexuate ale parazitului, primejdioase mai ales în formele tropicale ale malariei și împotriva cărora chinina nu poate face nimic. Atebrinul este eficient și împotriva tuturor celorlalte forme ale parazitului și aceasta într-o măsură mult mai mare decât chinina. Atebrinul se păstrează în organism săptămâni întregi după ce a fost luat, pe când chinina dispăre în câteva ore. Afară de aceasta atebrinul nu produce tulburările obișnuite la chinină, ca văjăli în urechi, amețeli, etc. Calitățile acestor produse sunt atât de mari, încât cunoscutul igienist german Hauer a putut să afirme cu drept cuvânt, într-o comunicare la Societatea medicală din Berlin că pe calea lor omeniarea poate pași la înlăturarea definitivă a problemei malariei.

Pentru stăpânii marilor plantații de arbori producători de chinină, apariția acestor medicamente a însemnat o grea lovitură și ei au încercat împotriva lor cele mai rușinoase mijloace, dovedind că grija dividendelor trece înaintea grijii sănătății omeniării. Tulburările au fost atât de serioase încât până și Liga Națiunilor s'a ocupat la un moment dat cu ele. Astăzi, medicamentele create de chimia germană împotriva malariei folosesc foarte mult soldaților germani, cari luptă în regiuni infectate de malaria.

Femeile sunt bune conducătoare de tramvai

Cercetările făcute în Germania asupra rezultatului înrebuințării în timpul războiului a femeilor ca „*walman*” și ca conducătoare de tramvai au dat foarte bune rezultate. De unde la început în special fetele tinere au trebuit să fie repartizate în mod obligatoriu în cursul anului lor de muncă, la acest serviciu în ultimul timp cererile au devenit atât de numeroase, încât obligativitatea nu a mai fost

necesară. Impotriva așteptărilor, această meserie legată de statul în picioare, nu a avut niciun efect dăunător asupra sănătății tinerelor fete. Este drept că nu s'ar putea afirma același lucru atunci când sunt folosite femei mai în vârstă. Este astfel de așteptat, ca și după război să rămână această meserie accesibilă femeilor.

Aparat de căutare electro-magnetic

Poliția de lac dela Zuerich folosește la acțiunile ei de căutare, cu mare succes, un electromagnet inventat de un polițist din Zuerich, cu care se pot scoate din apă obiecte de metal cu o greutate până la 30 kg. Se folosește deasemenea o nouă oglindă de adâncime care face posibilă o vedere clară pe fundul lacului.

Cele mai rapide animale din lume

Cățiva savanți s'au ostenit să cerceteze care sunt cele mai rapide animale din lume, stabilind că primul loc îl ocupă gazelele și antilopele. Urmează zebra, struțul african, bivoliul african și girafa. Abia la un interval mare urmează leul, elefantul și rinocerul. Printre păsări, rața sălbatică zboară cel mai repede, urmând apoi fazanul, prepelița, porumbelul, potârnichea, vrabia, cloa, ra, și vulturul. Printre pești tonul este cel mai repede. Stiuca, păstrăvul și somnul urmează la un interval relativ mare. Dar aci nu s'a ținut seama de rapiditatea delfinului și a peștilor de pradă mari din categoria rechinelor.

Cum creștem?

Creșterea omului depinde în primul rând de factorii ereditari. Influența rasei are o importanță deosebită. Rasa nordică atinge o înălțime medie de 1,73 metri, cea alpină 1,63 metri și rasa vestică 1,61 metri. Dar există și o influențare din afară, favorabile pentru creșterea omului fiind mișcarea și alimentația bogată în vitamine, în timp ce subalimentația stânjenește creșterea. Influența alimentației s'a putut constata la gemenii din același ou, cari s'au dezvoltat în medii diferite. Acești factori exteriori, alimentația și mișcarea, pot favoriza creșterea numai într-o proporție impusă de factorii ereditari ai omului. Această proporție este relativ redusă, față de influența rasială și familială asupra creșterii. Creșterea bolnăvicioasă, uriasă sau pitică este cauzată de tulburări ale funcțiunii glandelor cu secreție internă. O ameliorare se poate obține prin tratament cu hormoni, de pildă la cretini printr-un tratament cu hormoni ai tiroidei. La pitici bine proporționali, natural, cauza proporțiilor mici nu este o funcționare prea slabă a glandelor, ci o scădere originară a materialului ereditar. La acești pitici tratamentul cu hormoni n'are nici un efect.

Un film turc despre Nastratin Hoga

De curând a avut loc premiera filmului turcesc „*Nasreddin Hoga* (Nastratin) la o serbare familiară”. Filmul prezintă o serbare în casa unei familii bogate turcești. Unul dintre oaspeți povestește despre Nasreddin Hoga, minunatele istorisiri fiind prezentate cu mult colorit dramatic. S'a pus deosebit preț pe folosirea costumelor istorice reale și redarea gesturilor și obiceiurilor străvechi, așa încât filmul este totodată un film cultural pretios, el cuprinde deasemenea scene din teatrul turcesc vechiu, muzică și dans din timpuri străvechi, etc.

PRESĂ ORI TEASC?

Un ziar de astă vară Curentul scria că preșele de ulei țărănești sunt amenințate să dispară. Era vorba de uleiul țărănesc din Oltenia prin care sătenii scot uleiul din sămânța de floarea soarelui.

Dar ne întrebăm: Oare țărani așa i-or fi zicând: „presă”? Este greu de crezut, pentru că uleiurile de acest soi, prin care storci ceva, cum e mustul din struguri, se numesc teascuri.

Atunci de ce prese? Ia așa, din apucătura unora de a nu numi lucrurile pe românește.

Doamne! cumplită boală a răbătut printre noi! A intrat în apucăturile multora și nu mai iese.

II.

STRĂNGEREA FERULUI VECHI

Din câte s'au strâns dela popor în aceste vremuri de război, când se cere lumii să jertfească dela ea pentru nevoile țării, mai cu seamă ferul vechi face să ne oprim mai mult ochii asupra lui. În adevăr, s'au strâns câțimi atât de mari încât te minunezi: Da de unde au ieșit?

Ferăstriile însă erau și rugineau degeaba prin felurile gospodării. Bine că s'a gândit cineva să le ceară. Vor fi folosite țării atât de mult!

Cetim că numai din Chișinău s'au adunat 100 de vagoane. Da unde, Dumnezeu, zăcea atâta marfă care nu folosea la nimic?

Acum însă va folosi și e bine că a fost cerută. Locuitorii tot nu făceau nimic cu ea.

Apoi dacă numai Chișinăul a dat 100 de vagoane, ce va fi țara întreagă?

Ei, nu este aceasta un fapt la care face să te oprești?

III.

ZIUA ECONOMIEI

Am avut Ziua Economiei la 31 Oct. S'a pomenit de ea slab. Parcă nici n'ar fi fost.

Așa este la noi cu treburile care nu sunt pe gustul lumii. Românul nu este econom. De aceea astfel de întocmiri trec fără ca viața obștească să se simtă.

Păcat, fiindcă o asemenea deprindere ar însemna mult pentru viața românească. Dar când ieși pe uliță și vezi cât forfotește omul degeaba, te doare inima că Românul nostru nu este mai strângător.

Am umblat deseori prin Berlin. Unde era forfoteala aceasta zădarnică pe care o vedem la noi la cinematografe și prin localuri de desfătare! Mai erau puțini ani până în război, dar lumea nu-și făcea de cap.

Oare când vom lua pildele cele bune?

Arhim. SCRIBAN

A APĂRUT

Cea mai plăcută revistă pentru copii și tineret, care publică săptămânal povestiri distractive, fabule, humor, desene și versuri ale cititorilor

ZIARUL COPIILOR

O publicație neîntrecută în acest gen care stărnește admirația tuturor acelor care o citesc

16 PAGINI
20 LEI

MARTIRII INIMII

Începu vacanțele de vară. Școala era pustie și așa am pornit-o și eu rasna prin țară și mi-am umplut geanta cu schife. Câte nu aveam de gând să lucrez în anotimpul următor! Cum am ajuns acasă m'am și pus pe lucru. Văzui însă în curând că nu aveam spor la muncă. Cele două scaune goale îmi stricau tot cheful. Îmi lipseau aceea pe care mă deprinsesem să-l văd. Nici Esta, nici Bandi nu mai erau cu mine!

Trecuseră două luni de când plecaseră și încă nu aveam nicio veste dela niciunul. De Bandi nu mă miram, știam doar ce chin este pentru un pictor să scrie scrisori.

Dar Esta putea să-mi scrie ce mai face.

Am luat schifele și studiile ei și m'am uitat la ele. Și vedeam par'că mâna ei albă și delicată cum aluneca peste hârtie și cum ștergea cu vârful degetului trăsăturile ce nu-i plăceau. Acum va fi bătând, desigur, unt!

Bandi era silit ca după trei luni, să-mi comunice unde se află, pentru ca să-l pot trimite bursa.

Nu m'am înșelat. De ziua mea, care cădea la începutul toamnei, pri-mul din München un pachet poștal, care cuprindea un tablou în ulei.

Pe lângă tablou nu era decât o carte de vizită cu numele și adresa lui Bandi și cu literele: p. c. Nu știa băiatul însemnarea inițialelor uzuale franceze, le confunda p. f. cu p. c., sau ovia să-și bată joc de mine? Tabloul mă lămurii.

Reprezentă o curte de păsări, cu un gard de leturi în fund, printre cari se iveau capete de găște și de rațe. În față, pe un sac sta o servitoare, cu rochie colorată, pe cap având o basma vărgată. Între genunchi ținea o găscă; cu o mână deschidea ciocul găștei, iar cu cealaltă o îndopa cu grăunțe.

Servitoarea semăna leit cu Esta.

Esta îndopând găște! Crudă bă-tăle de oje!...

Tot o mai iubea, deși era supărat pe dânsa.

Pusei tabloul pe eșualetul gol al Estei; îl acoperii însă cu o pânză, ca să nu adă vreun nechemat.

O întâmplare m'a scăpat însă și pe mine de droaia asta veselă. Mă îmbolnăvii de influență și fui silit să stau în pat. Din pricina asta mi-am închis școala. Puțin lipsi să nu dau ortul popei, căci doctorul mi-a spus în urmă că am avut și o pleurezie.

Doctorul mă pedepsi să stau mai multe săptămâni în casă, și să port zi și noapte o flanelă Jäger. La aer nu aveam voie să ies!...

Aer? Putea fi oare vorba de aer? O frumoasă Pestă! Ai palate minunate, poduri, teatre, expoziții de artă, dar aer nu!... Iarna stă ceata peste tine ca o pătură de plumb, numai vârful turnurilor răsar din negură.

Sun dar în casă. În fiecare a-miază servitorul îmi punea lângă farfurie cărțile de vizită, ce l-le dădeau vizitatorii. Medicul îl oprise să lase pe cineva la mine în casă.

Intr-o zi îmi aduse însă o carte de vizită, pe care citii cu mirare numele de „Stella“, dar fără nici un alt nume.

Nu o văzusem de o jumătate de an. Poruncii s'o lase să intre.

Când o văzui mă speriai, atât de schimbată era. Galbenă, slabă, cu buze vinete și ochii duși în fundul capului.

Am sărit de pe scaun și am alergat spre dânsa.

— Tu ești Esta?

— Da, eu sunt.

— Nu te-ai măritat?

— Nu, sunt tot fată; sunt inviată din morți.

— Cum ai venit aici?

— Ca una, care pe lumea asta nu are alt loc decât aici — După o scurtă pauză adăugă: „poate“.

Ce trist suna acest „poate“.

— Desigur, răspunsei eu și o du-sei la un scaun. Se puse jos, căci era atât de obosită.

— Ce-a fost cu tine când nu te-am mai văzut?

— Multe s'au mai întâmplat, dar numai neazuri și chinuri. Sunt șapte luni de când am plecat de aci.

— Da, purtai atunci aceeași rochie neagră ca și acum.

— Nu bagi seamă că nu e nicidecum, purtată? Când am plecat de aci, am pornit cu gândul să mă duc să-mi văz rudele din Bacșka, dintre care unul avea să-mi fie logodnic.

nă, unde venisem ca musafiră și cu toate acestea mă simteam vinovată. Răutatea inimei mele, sugerase armei ucigătoare să-l străpungă cu glonțul ei. Îl vedeam vecinic înaintea mea, plin de sânge și-l rugam în gura mare să mă lerte. Arătam semne de nebunie. Ai casei făceau totuși, ca să mă liniștească. Chiar și mama îndurerată mă îmbrățișa și-mi făgăduia că mă lua de suflet, în locul fiului ei. Eu mă rugam însă numai să-mi dea arma fatală, ca să mă duc și eu pe cealaltă lume, după victima mea.

— Dragă Esto, o întrerupsei, nu-ți mai aminti cu atâta vioiciune suferințele îndurate.

— Trebuie, pentru ca să-mi înțeleg situația mea de azi. — Medicul casei, un bătrân bun, veni în toate zilele, scria rețete, îmi lua temperatura și da din cap. Nu pricepea ce era cu mine. În cele din urmă mă-tușă-mea îngrijată, chemă, după sfatul lui, pe un medic tânăr din oraș.

— Dar părinții dumitale nu știu nimic de boala dumitale și de moartea logodnicului, Esto?

— Despre asta am să vă spun mai târziu; pe părinți mei îi rodeau alte neazuri decât boala unei fete nenorocite.

— Care nenorocire?

— N'ai auzit de mânia porcilor?

dacă excreșcența se face mai mare, poate provoca chiar și nebunia.

La nuzul acestor cuvinte, m'a puf-nit râsul.

Medicul se uită la mine îngrozit.

— Mă iertați, domnilor, zisei eu, încă nu sunt nebună; răd numai fiindcă știu acum unde se află fantoma, care mă chinuște. Așa dar chiar în capul meu! Cutibul! Afară cu ei!

— Asta este, eroină, bombăni medicul cel bătrân.

— Nici eu nu vă pot recomanda altceva, zise medicul cel tânăr cu sânge rece.

Întrerupsei fata.

— Te-ai lăsat să te opereze?

— Poti vedea, după fata mea. Îți voi spune totul.

— Nu mă pot scuti de povestirea operațiunii?

— Nu, căci asta-i pricina că mă aflu aci. Trebuie să ascult totul. Închipuște-ți să citești un roman realist, modern.

Medicul cel tânăr m'a trimis pe răspunderea sa la spitalul din capitală, unde trebuia să fiu operată. Am găsit pe mama mea în sala de așteptare și mare mi-a fost bucuria că am revăzut-o. M'au pus într-un pat, căci drumul mă obosise de tot. Îngrijirea mea îmi aduse o farfurie de supă și-mi spuse că este ultima mâncare ce voi mai căpăta. După operațiune nu voi avea voie să mănânc nimic trei zile. Mie îmi era tot una. Îndată după asta veni medicul primar, un chirurg vestit. Trăsăturile feței sale erau aspre, mâinile foarte mari și glasul său suna cu mugetul leului. Întăilele sale cuvinte au fost: „Deschide gura, vreau să văd dacă ai dinți falși; în timpul operațiunii trebuie să scoți afară“.

Nu aveam.

După aceea îmi spuse că a doua zi la orele nouă, avea să facă operația. Îi întrebai dacă este primejdiosă.

— Desigur, răspunse el, e primejdie de moarte. Ți-e frică?

— Mă las în nădejdea lui Dumnezeu.

— Bine faci.

Și plecă. Eu nu putui închide ochii, toată noaptea. Cu atât mai bine va fi noaptea următoare, îmi ziceam eu, poate că nici nu o să mai aibă sfârșit.

La ceasul hotărât veni profesorul, urmat de trei medici asistenți.

— Aduceți paravanul, porunci el îngrijitorilor.

Crezui că-l aduce numai ca să-l pună înaintea mea ca să nu văd instrumentele chirurgicale, aduse de asistenți. Mă rugai dar să-l ia de acolo, căci voiam să văd instrumentele cu cari aveau să mă facă bine.

Și acum urma clipa cea chinătoare a întregului procedeu. Profesorul îmi porunci să scot cămașa.

Îmi dușei îngrozită mâinile la piept. Era mai amarnic decât moartea.

— Trebuie!

Ce gând îngrozitor! În fata a patru oameni străni!

— Ei, halde, noi nu suntem bărbați, sântem numai medici. Pentru

(Continuare în pag. 4)

O EMOTONANTĂ POVESTE DE DRAGOSTE...

Tot drumul am luptat cu inima mea. Nu se putea liniști la gândul, că voi fi soție și că până la mormânt voi fi a unui bărbat, pe care nu-l iubeam. Judecata lupta zadarnic. Inima se împotriva. Cât am mai suferit.

Ajungând la casa rudelor mele, auzii prin ușa deschisă un țipăt sfâșietor. Prin ușa din partea cealaltă aduceau mort din grădină pe viitorul meu logodnic. Se dusesse la vânătoare; pușca s'a descărcat, din întâmplare, și glonțul l-a nimerit drept în inimă. A mea, vinovată, svâcnea cu putere: „Eu l-am ucis!“.

Apoi mai bătu cât bătu și lesină.

Și acum încă îi pieria răsuflarea, când îmi povestea pășaniile. Și m'am înfiorat și eu. O astfel de întorsătură numai fantezia soartei putea scormi. O mireasă, care se îngrozește de logodnicul ei, adus mort la întâia întâlnire: Nu te mai teme, sunt bun!

— Ce a fost mult amar de timp cu mine și în jurul meu, urmă Esta, nu mai știu. După leșin, fui apucată de niște fricuri cu fierbințeală. În aiurările mele auziam plânsete și bocete, nu'mi aduc însă aminte de nimic, numai chinurile mele îngrozitoare le mai simt par'că și acum. Mă îngrăiau bine în casa aceea străi-

Am înțeles. Da, a fost o mare nenorocire.

— Medicul cel tânăr veni la mine, însoțit de un coleg mai în etate. Ațipisem și nu puteam deschide ochii, auziam însă ce vorbeau. Medicul casei zicea că termometrul arăta grade normale, dar că paroxismul e permanent; pulsul nu era agitat și cu toate acestea halucinațiile isterice stăruiau. După aceasta m'a cercetat medicul cel tânăr. M'a întors și mi-a ciocănit fiecare vertebră a coloanei dorsale. Ajungând în sfârșit la cap, și dându-mi părul în sus, strigă deodată tare: „Evrika“. Pacienta are un ganglion la ceafă, care este pricina întregii stări anormale.

M'a ridicat în capul oaseilor în pat, mă sili să deschid ochii și mă întrebă dacă nu am observat și mai înainte umflătura la ceafă.

I-am răspuns că am observat-o adesea, când mă pieptănam, nu i-am dat însă nici o atenție, căci nu mă durea.

— Dar e ceva primejdios, zise medicul cel tânăr, căci apăsarea pe creier pricinuește simptomele boalei, pe cari nu le poate înlătura nici în-sănătoșirea internă, și cu timpul

noi trupul femeesc nu-l decât în studiu.

Mă rugai să lase să intre mama și dansa sfârși îngrozitoare toaletă. Nu mi s'a dat voie decât să îndășor un ștergar în jurul trupului.

— Te poți duce acum, bombăni profesorul întorcându-se spre mama, și cum ea nu prea se grăbea, o zori plictisit: Haide, repede, că n'o să-ți mănâncăm fata!

După ce ieși își complectă spusa printre dinți: „Nu știu însă dacă nu vom uicide-o!”

Și acum se apucară de lucru. Ingrijitoarea aduse apă încropită și unul din asistenți se apucă să mă ștergă pe corp cu un burete. Un altul luă o perie și mă frecă. Aduseră apoi apă caldă cu care mă spălară, după aceea mă spălară cu acid fenic apoi cu sublimat, și în cele din urmă cu spirit. Profesorul mă spălă bine pe față, cu toate acestea asistentul mă frecă cu peria până se strănse sângele sub piele.

— Destul, bombăni profesorul, și ingrijitoarea mă șterse numai de formă.

Acum muia vârful degetelor într-un borcan mic de argint și mă unse cu alifie pe pieoapele ochilor și pe buze și-mi puse pe față o mască, ce-mi acoperea gura și nasul. Prin masca aceasta introduseră un tub, prin care îmi suflară cloroformul.

Unul din medici, ca să mă liniștească îmi spuse că este protoxid de azot. Nu știu de ce i-o fi zicând așa. Mie mi-a făcut grozav de rău, în primul moment credeam că mă înec. După aceea mă ameți. Auziam că vorbeau, nu înțelegeam însă nimic. Inspirând mai departe gazul, parcă simțeam că mă scufundam în prăpastii nesfârșite; simțământul acesta îmi era atât de cunoscut din ațurările mele din timpul tifosului. Dar nu dormeam încă. Mă rugam să nu-mi facă nimic, căci eram încă trează. În cele din urmă mă birui însă somnul forțat. Ce s'a întâmplat cu mine după aceea nu mai știu. Unul din medici mi-a spus în urmă, că operațiunea a durat o jumătate de oră și că a fost unul din cazurile cele mai interesante ale clinice.

— Odihnește-te, Esta, îți voi da un păhărel de coniac.

— Nu, nu. Mi-a groază de spirtoase, peste tot parcă miroso cloroform. Și apoi nu sunt obosită, pot continua.

După ce mi-au legat capul rănit și l-au pus în ipsos, m'au deșteptat. A fost greu și mijloacele obișnuite nu-și produceau efectul. Atunci profesorul întrebă un mijloc drastic și mă plesni peste obraji, încât mama, din odaia de alături, întrebă, îngrozită, ce este.

— Poate să intre, bombăni medicul, fata ei a scăpat.

Și, zău, puțin a lipsit că nu m'am dus pe lumea cealaltă.

Mama aproape să nu mă mai cunoască. Cu capul bandajat, băgat în ipsos, semănam cu o mumie egipteană.

Întăia mea grijă, când m'am deșteptat a fost să duc mâinile la piept, dar, o fericire, cămașa era pe mine.

Acum profesorul îmi luă capul și mi-l așeză pe o parte, ca să nu apese rana, după aceea dete niște prescripțiuni ingrijitoarei, pe cari trebuia să le aud și eu.

Bolnava trebuie să stea opt zile în această poziție. Nu are voie să facă nici o mișcare, mai ales capul să nu-l ridice, căci i-ar deschide rana. Trei zile să nu li dați nici de mâncare nici de băut. După aceea am să dau alte instrucțiuni. Nu-i voie să o vadă nimeni, nici chiar mama ei. Este oprită să vorbească. Te fac răspunzătoare de toate și-ți

MARTIRII INIMII

(Urmare din pag. 3)

mai dau încă o îngrijitoare ca ajutor.

Am ținut minte fiecare cuvânt al doctorului și m'am supus, căci mă priviam ca înviată din morți. Dureri nu simțiam, ci numai o ameteală plăcută. Eram moartă și totuși trăiam. Am citit odată despre o fată moartă în aparență și credeam că mă aflam în locul ei. Trebuie să fi pierdut mult sânge, căci capul îmi era așa de ușor, visam mai fără întrerupere și nu simțiam nici foame, nici sete. Nu mai eram chinată de halucinațiuni; acestea pieriseră. O, cușit binecuvântat!

În felul acesta trecură trei zile și trei nopți. A patra zi veni profesorul și-mi aduse lapte căduț și mi-l introduse cu ajutorul unui tub de cauciuc.

— Stăi, Esta! Ai mâncat azi?

— Încă nu!

— Atunci să mănâcăm împreună.

— Lasă-mă să isprăvesc întâi ce

am de spus, nu mai este așa de mult. Au trecut și celelalte zile critice. În timpul cărora am fost cu totul izolată de lume. În ziua a opta, când aveau să-mi scoată bandajul de ipsos, ingrijitoarea, a doua, cea mai tânără, mi-aduce o scrisoare recomandată, care cuprindea bani. Ea credea că trebuie să iscălesc eu singură recipisa și în simplitatea ei își zise, că e scrisoare cu bani, nu putea să-mi facă nici un rău. Și desfăcând plicul îmi dete scrisoarea și eu recunoscu scrisul tatălui meu.

Tata mă înștiință, că societatea, din pricina moimei poreilor, s'a desfăcut și a dat drumul la funcționari. Iar ei a găsit o altă ocupațiune la Belgrad și că pleacă îndată acolo cu familia. Bani trimiși erau cei din urmă, ce mai putea trimite. Cu aceștia să mă duc și eu la dâșul, după ce mă voi fi făcut bine.

Am crezut să se surpă cerul pe mine. Îngrozită ridicai capul de pe pernă și din pricina acestei mișcări repezi, simții deodată o durere atât de strânsnică, în crer, cum n'o pot descrie.

Ah! Doamne! De aș putea muri! Că destul am ispășit păcatul meu!

Ingrijitoarea văzând suferințele mele, alergă la soneria electrică, ca să înștiințeze pe medicul asistent. Acesta veni numai decât, îndată însă și profesorul cu ceilalți asistenți. Toți erau tare speriați și profesorul certă pe ingrijitoare, pe mine și pe medic.

— Toată operațiunea va fi fost în zadar. Rana se va fi deschis, desigur. Totuși s'a sfârșit!

Nu mai de s'ar isprăvi odată, gemeam eu în prada durerilor.

Medicii se apucară să defacă bandajul de ipsos; nu era lucru ușor și-mi pricinuia dureri aprige. Căzând ultima legătură, medicul dete un strigăt de bucurie. Rana nu se deschisese, ci era vindecată de tot, operațiunea reușise dar durerea dispăruse în clipa asta și am căzut într-o somnolență, din care nu m'am deșteptat decât târziu noaptea.

A doua zi, profesorul veni la mine, mă lăudă și porunci să mi se aducă o supă pe care o putui mânca stând în pat. După aceea îmi spuse că acum sunt în afara de orice primejdie și că puteam sta culcată oricum mi-o veni mai la îndemână. Dacă mi-o fi sete să cer limonată și lapte de cauciuc.

După ce plecă mi-am împreunat mâinile și am mulțumit lui Dumnezeu că m'a scăpat de îngrozitoarele aiurări.

A trebuit să mai stau câteva săptămâni în spital. Ajunsesem o celebritate. Veniau medicii din toate părțile, ca să vadă „cazul” interesant și mă felicitau atât pe mine cât și pe profesor; căci din zece operațiuni de acestea reușise cel mult una.

În cele din urmă se sfârși și asta și izbăvitorii mei mi-au dat drumul, pe deplin vindecată. Și astfel m'am pomenit în ulița neguroasă și nu știam încotro să apuc la dreapta, ori la stânga.

Nu mai aveam nici casă, nici familie. Stam tocmai între șinele tramvaiului electric, care venea spre mine și din depărtare zării luminile lui, căci erau încă aprinse din pricina ceței. Încă o clipă și totul se sfârșea. Deodată tramvaiul se opri și eu mă dădă la o parte. Îmi adusei aminte, că tot mai este un loc, unde m'au primit odinioară decât bine și am venit la dumneata.

— Sărmană copilă, cât ai suferit, spusei eu, mângâind-o pe obraz. Bine ai făcut că ai venit aci; poți rămâne la mine.

Ea îmi cuprinse gâtul și-și ușură inima plângând.

— Plângând nu se satură omul, îi spusei eu glumind. Vino, de la cafeaua cu mine; cafea ca asta n'ai avut la spital.

Pe când beam cafeaua, căutam să-i spun planurile mele.

— Ia să ne gândim la ceva potrivit pentru tine, Esta.

— Eu mă învoiesc la orice vei spune dumneata.

— Eu zic că lucrul cel mai duminte ar fi să te abatăi dela orice

fel de muncă, până ce te vei fi întreținut bine, și până atunci să te duci afară la moșia mea din Buda. Acolo ai să găsești tot ce îți trebuie. Te va îngriji familia fermierului. Ca distracție, ai vaci, viței și păsări, dar și sere și grădină de iarnă. Ai să bei în toate zilele lapte proaspăt și, ceea ce-i mai de căpetenie ai să respiri aer curat. Și dacă te apucă apoi dorul de artă, poți să și desenezi.

— Dar nu mai am modele, că le-au luat doar la Belgrad.

— Dacă ai nevoie de copii, găsești destui pe dealurile șvabești. Pentru o mână de prune poți să-i ai pe toți.

Am vorbit îndată prin telefonul din odaia mea, cu ingrijitorul meu, spunându-i să pună de îndată cai la trăsură și să o trimeată la mine.

Pe când vorbeam încă, auzii la spatele meu pe Esta râzând cu hohote. Mă întorsei mirat să vad ce o făcea să rădă așa. Am înțeles numai deodată. Dăduse peste tabloul de pe șevaletul ei, pe care-l acoperisem cu o pânză, și în servitoarea, care îndopa găscă, își recunoscă trăsăturile feței.

— Vezi, chiar și în străinătate se gândește la tine, îi spusei eu cicalind-o.

— Bietul băiat crede că sunt acum o gospodină fericită. Să-i lăsăm credința asta.

— Nu vrei să scrii? Am adresa lui.

— Nu, te rog să nu-i scrii nici dumneata nimic despre mine. Lasă-l să facă înainte caricaturi privitoare la idila mea rustică.

— Le face pe bună dreptate, odată ce vei fi afară la moșia mea. Acum însă să venim la chestii practice. Unde îți sunt celelalte lucruri?

— Au rămas la spital.

— Atunci le vom lua mai târziu. Hai acum să facem cumpărăturile de cari ai nevoie.

Luai o birjă și mergând din prăvălie în prăvălie, îi cumpărai toate de câte avea nevoie pentru la țară. Odată ce am luat pe convalescenta sub ocrotirea mea, trebuia să o îngrijesc cu de toate.

Când am ajuns acasă, vizitiul ne și aștepta la scară cu trăsura, care, din pricina ceței, avea încă felinarele aprinse.

Mă hotărîi să mă duc și eu cu fata la țară, ca să dau în persoană servitorilor poruncile trebuincioase. Deoarece până în ziua aceea nu ieșisem din casă, îmi pusesi blana și căciula și îmi băgai picioarele într'un sac. Și pe Esta o învelisem cu mai multe șaluri calde și pomirăm.

După ce trecurăm de tunel, vizitiul putu stinge felinarele.

La poalele dealurilor se risipise ceața. Mai încolo se ivi cerul limpede și senin și când ajunserăm la curtea mea nu mai aveam nevoie nici de biană, nici de broboade. Soarele era cald. De ar ști cei din Pesta ce deosebire este între dealurile Budi și oraș! Colo frig de opt grade sub zero și aci patru deasupra lui zero!

În aerul acesta minunat mă simții deodată alt om. Apăsarea depe piept și răgușeala dispăruseră și odată cu ele și ipohondria. O, soare binecuvântat, tu vindecă toate! Noi oamenii civilizați te cunoaștem prea puțin, cu atât mai bine însă oamenii din bărăganuri, țărani. Ce bine ar fi de noi, dacă, în loc să scriim, să smâgălim și să facem politică, am căuta să învățăm filozofia vieții în mijlocul vitelor.

Esta se deprinse repede cu felul acesta de viață. Vechea ei veselie îi reveni, când se văzu în curte, în mijlocul păsărilor care o înconjurau, cârcăind, cântând, gâgâind și măcăind. Erau găște, rațe, găini cu pul galeni abia ești din găoace, cocoși cu pene minunate colorate și curcani mândri. Cei mai blânzi mân-

(Continuare în pag. 70)

DIN NICI O CASĂ nu trebuie să înțesească excelenta revistă de popularizare a problemelor medicale în România

MEDICUL NOSTRU

care cuprinde în fiecare număr articole scrise special de cei mai reputați medici români și străini, sfaturi medicale spre folosul oricui și îndrumări în viața sexuală. Practica educației fizice. Sfaturi igienice gospodărești și de frumusețe.

100 PĂGINI DE CONS. MEDICALE GRATUITE

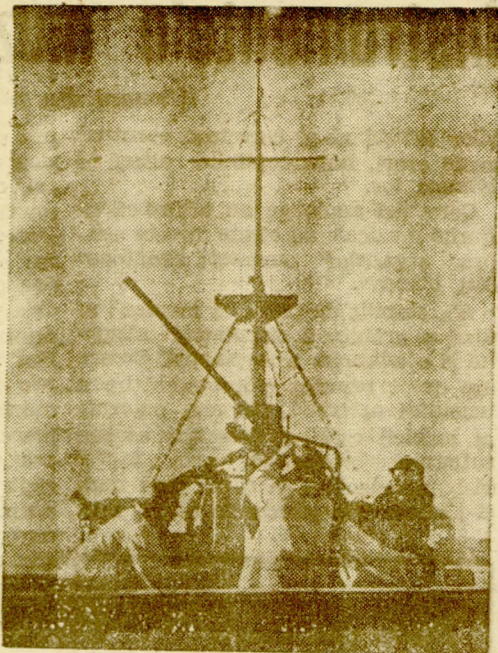
APARE LA 1 și 15 ALE FIECAREI LUNI

25 LEI 25 LEI

CE SUNT

TRUPELE

S. S.

Anticeriana ce pe un vas
în stare de alarmă

În vara anului 1519 s-au întâlnit în orașul german Heilbronn doi din cei mai cunoscuți războinici ai timpului. Unul din ei era cavalerul Götz von Berliingen, celebru prin faptul că cu 15 ani înainte își pierduse mâna dreaptă într-o luptă, ceea ce nu-l împiedecase să-și continue existența războinică, arătând dușmanilor, nu numai la figurat, ci și la propriu, un pumn de fier, dar și mai celebru datorită faptului că într-o gravă împrejurare, în care adversarul său îl provoca la luptă cu vorbe răsunătoare, el i-a răspuns invitându-l la o foarte puțină recomandabilă sărutare. De atunci și până azi, numele de Götz von Berliingen reprezintă în toate țările de limbă germană tot mai invlția ofensătoare. Ei mai reprezintă însă ceva mai mult și a-nume, reprezintă curajul luptătorului care nu se încurcă în forme și în fleacuri, care nu ține seama de amenințările inamicului și care pornește la luptă cu curaj, dar și cu o doză de nepăsare.

Götz von Berliingen ajunsese la Heilbronn să fie prizonierul burghezilor orașului, cari nu tratau așa cum se cuvenea un asemenea cavaler. Ca să-i învețe să se poarte cu el a sosit atunci Georg von Frundsberg, un alt cavaler renumit al vremii, care nu-l cunoștea pe cel dintâi decât din re-nume.

În mijlocul destrămării generale a forțelor germane din vremea aceea, când toți oamenii luptau unul contra altuia, în cadrul unor lărași înche-gate și lărași destrămate, Götz von Berliingen și Georg von Frundsberg au rămas în mintea întregului popor german ca simbolul adevăraților sol-dați care seamănă între ei de-a-iungul veacurilor. De aceea, una din cele mai recente organizații militare ale lumii, unitățile de „SS sub arme” cari nu reprezintă numai un nume, ci o nouă concepție asupra soldatului, au dat la două din cele mai impor-tante divizii ale lor numele Frunds-berg și Götz von Berliingen.

Astfel proaspăta tradiție a noii formații armate s'a legat cu cea stră-veche a vitejiei germane. Căci deși tânără, această nouă formație armată

(Continuare în pag. 6)

**UN FOARTE INTERE-
SANT ISTORIC AL
ACESTOR VESTITE
UNITĂȚI ALE ARMATEI
GERMANE**

PENTRU ORICE RUFĂRIE!

Fie pentru rufărie mare
sau rufărie fină de corp,
rufărie albă sau colorată,
produsul Persil vă face
servicii excepționale.
Citiți modul de între-
buințare pe cutie.

PRODUCATOR EXCLUSIV
PENTRU ROMANIA:

CHIMIGRAS S.A. BUCUREȘTI

Telefon: 1.03.43

INSTRUMENTELE MUZICALE RESPIRĂ

Celebra casă germană de cinema-
tograf UFA a realizat recent după o
lungă pregătire, un film cultural, in-
titulat „Minunea Sunetului”, grație
unor aparate speciale. Acest film

face sunetele vizibile și lămurăște
cât se poate de limpede crearea și
desvoltarea sunetelor. Se pot astfel
vedea în acest film unde sonore,
auzind în același timp sunetul lor.
Într-o sală de concert dacă ești
situat aproape de violonist poți
observa cel mult vibrația corzii.
În realitate însă, tremură, vi-
brează și respiră întregul instru-
ment la orice ton emis. Pentru
întâia oară această respirație a ins-
trumentelor lor muzicale a fost fă-
cută vizibilă în film cu ajutorul u-
nui aparate numit „Stroboscopul
fulger”. Acesta luminează instru-
mentul muzical cu 60-70 de sbuc-
niri de lumină într-o singură se-
cundă. Atunci când numărul sbuc-
nirilor de lumină coincide cu cel al
vibrațiilor pot fi văzute limpede
vibrațiile. Se poate astfel înregistra
pe film cum arcușul tras peste o
coardă o atrage o bucată de vreme
după el, îi dă drumul, lăsându-l a-
poi să vibreze. De la coardă vibrația
se transmite până la întregul instru-
ment, care tremură în întregime.
Filmul desvăluie astfel procesul creă-
rii efectului muzical, și îngăduie ma-

(Continuare în pag. 6)

**CITIND ACEST ARTICOL VEȚI
AFLA LUCRURI NEȘTIUTE DE
DUMNEAVOASTRĂ PANĂ ACUM**

Legea prevede pedepse aspre pentru cei cari răspândesc știri false ca și pentru cei cari comentează informații în legătură cu apărarea națională și cu demnitatea autorității Statului.

Dar, în afară de sancțiunile legale cari, repetăm, sunt precise și severe, — conștiința oricărui român trebuie să ridice opreliștea propriei sale legi morale împotriva asaltului svonurilor vătămătoare lansate de dușmanii luptei și nădejdiilor noastre.

CE SUNT TRUPELE S. S.

(Urmare din pag. 5)

are deja o istorie a ei, care merită cunoscută, așa cum numele de „SS sub armă” este bine cunoscut pretutindeni de toți dușmanii Germaniei, ca acel al unei trupe de viteji, în fața căreia rezistă greu cele mai puternice miliții.

Acum 20 de ani s'au adunat într-o zi opt oameni cari îmbrăcaseră cei dintâi o nouă uniformă, simbol al unui nou spirit. Era garda personală a Führerului purtând boneta cu capuș de mori, sămburele viitoare „trupe de șoc Hitler” care și-a primit botezul focului în ciocnirea dela München de acum 20 de ani. Câte nu s'a întâmplatde atunci și până azi, făcând scurta istorie a SS-ului mai bogate în fapte decât cea a unui popor bătrân! După interzicerea partidului din 1925, oamenii cu semnul capului de mori pe bonetă au reapărut și după o severă triere a rândurilor lor s'au grupat în „Schutz-Staffeln der NSDAP” de unde denumirea prescurtată de „SS”. În fiecare oraș erau doar câțiva. Când la 4 Ianuarie 1929 Heinrich Himmler la comanda lor, abia erau în întreaga Germanie 270 membri ai organizației SS. Odată cu creșterea partidului s'au dezvoltat și grupările SS cari aveau în primul rând misiunea de a apăra mișcarea de dușmanii din afară dar și de cei pătrunși în rândurile partidului. Organizația SS a fost și este neîncetat triată și curățită de orice element care nu îndeplinește în întregime toate asprele cerințe impuse membrilor ei. Un prim triaj este cel bazat pe puritatea rasei, care se cere aici mult mai severă decât ori unde. Astfel, încetul cu încetul SS a devenit un adevărat ordin cavaleresc care cuprinde în sânul său nu numai membrii săi, ci și familiile lor.

Orice organizație de apărare trebuie să fie gata în orice clipă de luptă pentru că totdeauna mișună în jurul ei dușmanii. Intemciată de soldații ai războiului trecut, organizația SS a concentrat totdeauna cele mai vii și mai active forțe ale tineretului național-socialist. De aceea, nu a fost nicio mirare când la începutul războiului organizațiile SS au luat inițiativa să intre în luptă, păstrându-și ființa lor. Ele aveau nu numai calitățile de vitejie militară cerute, ci și o instrucție militară completă. Încă din 1933, garda personală a Führerului formată din membrii SS a fost încasarmată trăind viața comună militară. Rând pe rând, s'a înlocuit unitățile cu cap de mori în marea unitate de SS „Deutschland” cu sediul în München, apoi Germania și după reafirmarea Austriei, unitatea „der Führer”.

În cei patru ani de războiu regimurile de SS sub armă au reușit să-și creeze un renume și o tradiție. Unde a fost lupta mai grea, unde s'a cerut mai multă energie, mai multă îndrăzneală, mai mult curaj și mai mare spirit de sacrificiu, acolo au fost aruncate în luptă unitățile SS. Pe când în timpul luptei din Polonia nu erau decât regimente de SS sub armă izolate în Franța au apărut deja divizii întregi. Ele fac legătura cu parșulștii coboriți la Am-

sterdam, luptă în Flandra împotriva unităților de elită britanice. Smulg Marna din mâna francezilor și înaintează într'un marș fulgerător până la Vichy și Clairmont Ferrand. O altă divizie SS „Das Reich” înaintează din Belgia în lungul coastei franceze, până la granița Spaniei.

În campania din Balcani o divizie SS străbate Serbia și cucerește Belgradul. Garda Führerului luptă în Grecia, se ciocnește violent la trecătoarea Kildî cu Englezii și forțează trecerea spre Peloponez. În Răsărit, unitățile de SS sub armă apar mult înărite. Ele primesc în rândurile lor nu numai fruntea tineretului german, dar ca un semn al Europei viitoare, lor li se adaugă și volunarii tuturor țărilor Europene.

Unități norvegiene, olandeze, belgiene, franceze luptă alături de divizia albastră spaniolă și de numeroasele divizii germane. Pretutindeni ele și-au legat numele de lupte grele, ca și de lupte de arme, dovedind fără încetare un deosebit curaj. Tot unităților SS le-a revenit și sarcina de a organiza participarea la luptă a germanilor din afara granițelor Reichului. În rândurile SS luptă zeci de mii de germani din Ardeal, din Banat și din Bacica. Divizia de cavalerie SS, ca și divizia de munte SS sunt formate aproape exclusiv din asemenea voluntari germani din Sud-Est. Astfel pe toate câmpurile de luptă și în toate misiunile ce li s'au încredințat, organizația SS a dat exemplu unui desăvârșit curaj și spirit de sacrificiu, sprijinți pe o metodică și deplină organizație reunind astfel cele mai alee calități ale națiunii germane.

La reuniunea comandantilor și conducătorilor Germaniei de acum câțiva vreme, Heinrich Himmler a putut astfel raporta că toți membrii SS-ului și-au făcut pe deplin datoria către țară.

Instrumentele muzicale respiră

(Urmare din pag. 5)

rilor artiști să-și corecteze eventual unele erori, imperceptibile altfel în tehnica lor.

Cercetări analoage au arătat că tonurile muzicale au efecte directe asupra organelor omenesti sănatoase sau bolnave.

S'a stabilit de pildă că muzica aduce o grăbire a circulației sângelui și o adâncire a respirației. Ceeace are drept rezultat o îmbunătățire a tensiunii arteriale. Cel mai puternic al muzicii este cel exercitat asupra sufletului bolnavului, prin faptul că-l împiedecă să cetească prea mult și-l abate dela gândurile negre. Asu-

pra oamenilor bolnavi de nervi, muzica acționează de cele mai multe ori, calmant și potolitor. S'a folosit muzica chiar și în operațiile cu anestezie locală, punându-se celui operat o cască de radio, care prin muzica pe care o emite îi atrage atenția dela operația în curs. Este sigur că muzica are mult mai mult mare efect asupra bolnavilor, decât cuvintele de mângâiere folosite adeseori. O muzică ușoară și veselă risipește oboseala spirituală sau trupească. Lucru este cunoscut de totdeauna, muzicile militare având doar robul de a anima soldații oboșiți de mers. Și mai vechi încă este cântecul de leagăn mamelor, care, de când e lumea, își potolește și și adorm copii datorită cântecului din care azi începe să se facă și o doctorie.

Pe poligonul de încercare al minusterului munițiilor din Germania s'a dat unui grup restrâns prilejul să ia parte la o demonstrație comparativă asupra efectelor produse de diferitele tipuri de obuze anti-car germane, actualmente în serviciu. Senzația zilei a format-o prezentarea obuzelor încărcate cu un nou explosiv și construite pe baze noi, cari sunt acum puse în serviciu. Experiența s'a făcut trăgându-se cu un tun anti-car german de 57 mm. calibru, câte două lovituri din fiecare tip de muniție, asupra unor plăci de blindaj rusești. Plăcile erau așezate în poziții înclinate față de direcția de tragere, așa cum se întâmplă și în cazul real. Prin această poziție înclinate se urmărește devierea și ricoșarea loviturilor artileriei inamice. Chiar în timpul tragerii s'a remarcat sgomotul deosebit de puternic al exploziei obuzelor încărcate cu noua pulbere.

Cercetându-se efectele produse s'a constatat că obuzele explosive nu lăsaseră pe plăci decât sgărieturi fără a le străbate. Aceste obuze destinate să fie folosite împotriva țințelor vii ricoșaseră sau explodaseră fără niciun efect. Obuzele anti-car de până acum s'arabătuseră placa, creînd două găuri cari corespundeau exact calibrului lor. Aceste găuri erau perfect rotunde de parcău făcute în atelier cu mașina.

Explozia noului muniții dezvoltase chiar în momentul atingerii plăcii de blindaj o atât de colosală căldură și o așa enormă presiune, datorită noului explosiv, încât placa de blindaj părea arsă, par'că ar fi fost de lemn.

Experiențele repetate apoi asupra unor tancuri întregi au dovedit că, pe când obuzele anti-car de până acum explodau numai după ce pătrundeau prin blindaj în interiorul tancurilor și aveau efect, mai ales prin scoaterea din luptă a personalului tancului, sau prin lovirea unor organe esențiale ale lui, incendiind tancul numai în cazul fericit, când schije înroșite veneau în contact cu benzina sau cu uleiul, tancurile lovite de noule obuze luau totdeauna foc, datorită imensei călduri dezvoltate și care se răspândește pe o rază mare împrejurul punctului lovit. Orice lovitură dată cu un asemenea obuz unui tanc înseamnă scoaterea sa imediată din funcțiune. Nu mai există lovituri fericite și nefericite, ci fiecare lovitură care atinge țința înseamnă un tanc inamic pierdut. Cercurile de specialiști germani așteaptă deja punerea în funcțiune a acestor obuze, cari pot fi trimise cu tunurile obișnuite, neavând nevoie de o viteză inițială mare, o adevărată revoluționare a tacticii bătăliilor de tancuri.

Tălpi pentru pantofi luate din mare

Batogii, somonii și plăcile și mulți alți pești ce trăiesc în apele Mării Nordului contribuie astăzi în mare măsură la aprovizionarea cu piei. În Germania încă de acum câțiva ani acești pești sunt folosiți la obținerea de piele din care se confecționează apoi genți de damă, cordoane, mănuși, tocuri pentru umbrele, ba se lucrează chiar cravate din aceste „piei din mare”. Proprietățile pieilor de pește, care fac din acestea un prețios material pentru confecționarea obiectelor de modă, sunt bine cunoscute și apreciate. Pe de altă parte și în industria de încălțăminte se întrebunțează la confecționarea părții superioare a pantofilor de damă și copil cu mult succes pielea de pește, totuși acum s'a ajuns la realizarea pieselor întregi din acest material, lucru care până acum nu fusese posibil. E drept că experiențele au cerut timp îndelungat pentru transformarea pieilor inflexibile și pe alocuri scotoase într'un material bun pentru prelucrări, ceace e însă important este că s'a putut obține o încălțăminte ușoară și durabilă. În special pieile de batog, prin culoarea lor de un frumos maron închis, amintind-o pe cea de vâtel, se pretează de minune acestor scopuri.

Pantofii bărbătești din piele de pește vor fi treapta următoare ce va fi probabil atinsă în acest domeniu. De-semeni se fac încercări pentru a obține și tălpi „din mare”. Perspective bune prezintă pentru viitor și întrebunțarea pieilor de pește în scopuri tehnice, căci acestea au dat deja bune rezultate ca curele de transmisie în industrie.

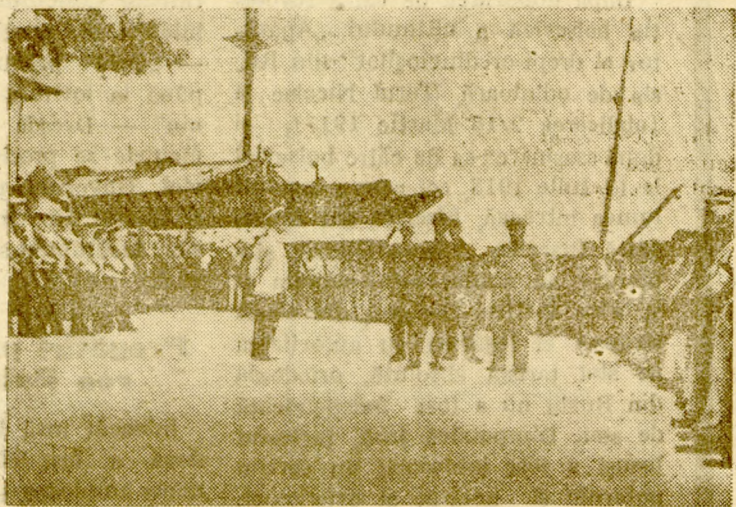
CINEMA
SINGURA REVISTA
DE SPECIALITATE

Are cu colaborări senzaționale și delirantele rubrici toată manifestările aspectului vesel al manifestărilor cinematografice. „CINEMA” publică viața romantică a marilor vedete ale ecranului, comentază și analizează stiri din studiouri și filmele cititorilor, prezintă programe de cinematografele Capitalei.

16 PAGINI ÎN CULORI LE 25

ULTIMA LUPTĂ...

≡ CUM A FOST SCUFUNDAT CRUCIȘETORUL „CHARIBDYS” ≡

Marinarii italieni realiindu-se forțelor germane într'un port din Dalmația

Cam la jumătatea drumului între Cap de Hague, nord-vest de Cherbourg, și insula Quessant așezată la colțul de nord-vest al Franței și care cu farul său alb-negru a dat unor generații întregi de marinari primul salut al Europei la întoarcerea lor acasă, se înalță din valuri zidurile stâncoase ale celor „Sapte Insule”. În această zonă a avut loc în noaptea de 23 Octombrie ultima luptă a crucișetorului englez „Charybdis”, de care la ziua nu mai rămăsese nimic decât o uriașă pată de ulei lătilă încet de curenți.

Cu câteva săptămâni înainte de această noapte „Charybdis” și numeroase alte crucișetoare și distrugătoare engleze și americane stăuseră la Salerno și protejaseră cu focul lor trupele de debarcare. Nici puternica sa artilerie și nici armele de tragere rapidă cu patru țevi n'au putut apăra crucișetorul contra torpiloarelor germane în ultima sa noapte. Unitățile germane s'au năpustit atât de repede și prin surprindere asupra inamicului încât nici crucișetorul și nici distrugătorul care-l însoțeau n'au putut deschide un foc de apărare eficace.

Scurta bătălie desfășurată prin surprindere este un impresionant succes al forțelor germane și confirmă faptul că valoarea echipajului și acțiunea hotărâtă a comandantului pot avea șanse chiar

în fața unui inamic cu forțe superioare. „Charybdis”, care a căzut victimă vaselor germane, este al 4-lea crucișetor din marea clasă „Dido” de 5400 tone, a cărui pierdere a fost comentată de Amiralitatea britanică. Mai înainte au fost scufundate „Naiad”, „Bonaventure” și „Hermione”, toate în Mediterană.

Interesant este că în comunicarea Amiralității britanice se declară că din această pată uleioasă din vestul canalului Mânecii nu s'a mai înapoial nici distrugătorul „Lambourne”, unul dintre cele două distrugătoare despre care comunicatul militar german anunșase a doua zi după luptă că au fost torpilate. Acest distrugător este una din cele mai noi unități ale flotei britanice și a fost pus în serviciu abia după începerea războiului, ceea ce este dovedit de faptul că el nu se găsește trecut în ultimetele liste ale flotei britanice. Spre deosebire de soarta distrugătorului „Lambourne” al

(Continuare în pag. 12)

BĂTĂLIA NAVALĂ DE LÂNGĂ 7 INSULE

Hygiena internă!

Nu mai un exterior îngrijit nu e de ajuns — mult mai important e să păstrezi organele interne curate, deci sănătoase. Rinichii, uretrele și bășica udului se curăță și desinfectează cu tabletele Helmitol.

Faceți o cură cu

HELMITOL

De vânzare la toate farmaciile.

1892

Cartea de vinuri
a unui local bun
recomandă

VIN ȘAMPANIE
RHEIN

SE POT VEDEA VIBRAȚIILE CREERULUI

Activitatea inimii, a plămânilor și chiar a ficatului, poate fi ușor lămurită și într'un oarecare înțeles chiar imitată. Inima îndeplinește funcția unei pompe, plămânul este un organ al schimburilor gazoase, iar ficatul îndeplinește, alături de alte funcțiuni, și o serie de prefaceri chimice. Numai activitatea creierului ne este inexplicabilă. Putem cel mult să constatăm că fără creier nu putem avea gânduri, nu putem să facem uz de simțuri și nu putem avea deci simțăminte.

Profesorul Hans Berger dela Jena a făcut cel dintâi încercarea de a face vizibilă activitatea scoar-

ței creierului, prinând în aparat extrem de sensibile curenți pornite din creier și înregistrându-le grafic. Asemenea curenți joacă un rol și în activitatea fiecărui mușchi și fiecărui nerv. Astfel, de pildă, curențele produse de inimă în timpul activității sale, dau medicului, care le înregistrează sub formă de electro-cardiograme, indicații prețioase asupra stării inimii. Această înscriere secretă înregistrează cele mai fine și cele mai gingașe schimbări în activitatea inimii și, printr'o lungă și grea activitate, limbajul lor a fost azi aproape deplin descifrat.

Azi, numeroși cercetători și savanți se ocupă cu descifrarea vibrațiilor înregistrate, cercetând creierul. Profesorul german Huber Rohrercher dela Universitatea din Viena, a dezvoltat mult metoda lui Berger și a ajuns la rezultate cu totul noi. Creierul emite din miliardele sale de celule nervoase curenți extremi de mici, de-abia a suta milioană parte dintr'un volt. Aceste unde electrice pot fi captate cu ajutorul unor mici plăci de argint, lipite pe pielea capului. Omul asupra căruia se fac cercetările este pus în timpul experienței într'o ladă de fier, care apără de orice fel de curent electric aflat în aerul înconjurător. Sârmele care pornesc dela plăcile de argint duc în afara lăzii de fier într'un

(Continuare în pag. 12)

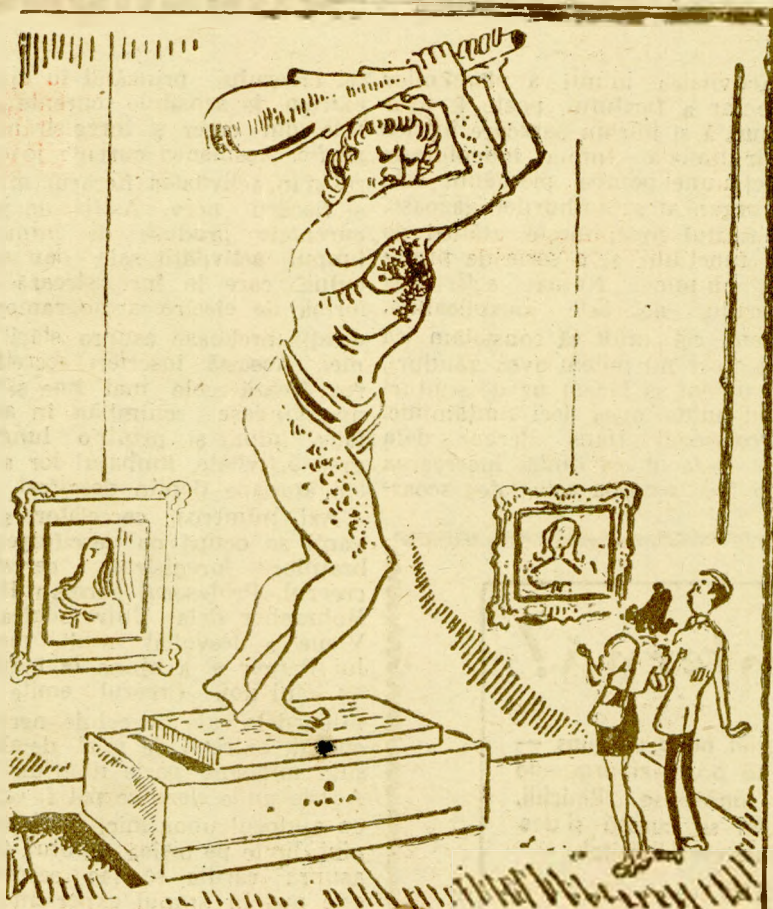
UN CALĂTOR DISTRAT

EL: — Iubito, suntem pierduți am uitat portofelul pe vapor...

H U M O R

VOIAJ DE NUNTA

EA: — Uite așa te visam când eram logodită...

REVOLUTIA

După doborârea de către revoluția bolșevică a ultimului „Apărător al drept-credincioșilor” din Rusia de odinioară, Țarul Nicolae II (abdicarea 2/15 Martie 1917), și după asasinarea sa de către bolșevici la 17 Iulie 1918, act care a zguduit lumea întreagă, Biserica din Rusia, adică Biserica ruso-ortodoxă, și-a pierdut nu numai șeful suprem ci și orice sprijin. Desigur, din cauza strânsei ei legături cu autoritatea de stat țaristă absolută, ortodoxia din Rusia nu a fost independentă de stat. Dimpotrivă însă, țarismul însuși a fost totdeauna un sprijin puternic și hotărât al ortodoxiei. „Cel mai bine cărmuiesc Dumnezeu și Țarul”, spunea rusul de altădată.

Conciliul bisericesc al tuturor rușilor

Cea mai înaltă autoritate bisericească, Sfântul Sinod, a lansat atunci următorul apel în favoarea guvernului democratic provizoriu: „În numele milioanele de vieți jertfite pe câmpurile de bătaie, în numele jertfelor pe care patria le-a făcut fără preget pentru a se apăra din răspuțeri împotriva dușmanilor, în numele celor a căror moarte ne-a asigurat libertatea, declarând că interesul patriei și familiilor noastre ne obligă să lăsăm la o parte toate neînțelegerile și dușmăniile dintre noi. Uniți-vă în frățescă dragoste pentru marea Rusie. Dați toată încrederea voastră guvernului provizoriu. Strângeți-vă laolaltă forțele pentru a îndruma Rusia veșnică pe drumul libertății, credinței și gloriei”.

Dar acest guvern democrat provizoriu, sub Alexandru Feodorovici Kerenski, a pus pe Vladimir Lwow ales șef suprem al administrației bisericești, să dizolve vechea autoritate bisericească, notând la 29 Aprilie 1917 convocarea unui consiliu al tuturor rușilor de către Sfântul Sinod nou organizat; în timpul țărilor Conciliul nu s'a putut întruni niciodată. Conciliul s'a întrunit pentru prima oară la 15 August 1917, odată cu memorabilul consiliu de stat convocat de Kerenski, care a avut loc la Teatrul Mare din Moscova. Kerenski a acordat mult interes consfă-

tuirilor Conciliului și a avut chiar intenția să-l prezideze (A. Kerenski — „Dela prăbușirea Țarismului până la lovitură de stat a la Lenin” — Dresda 1928). Dar menșevicurile se precipitară sub bolșevici. Guvernul provizoriu bolșevic și liberal fu îndepărtat, în locul său înstituindu-se dictatura bolșevică.

Pregătiri pentru alegerea Patriarhului

Intrucât însă Biserica ruso-ortodoxă a fost totdeauna o forță mare ampolare, a fost posibilă continuarea acestui Conciliu bisericesc la Moscova între revoluția bolșevică din Februarie și cea țaristă din Octombrie. La 30 Octombrie 1917 Conciliul a reînviat chiul Patriarhat al Moscovei înființat în 1700/1721 de Petru cel Mare și a ales la 5 Noembrie 1917 pe arhiepiscopul Tihon Vasili Fedot

Un document proaspăt al Cremlinului-

rovici Belavin, ca patriarh al Moscovei și al întregii Rusii. Într-o vreme acelea s'au desfășurat în Rusia numai evenimente politice de o importanță și importanță mondială și mari evenimente bisericești. Fiecare după o întrerupere de câteva secole trebuia ca Soborul alături de națiunile a tuturor rușilor să se leagă în acele furtunoase zile pe un nou Cap pentru cei 120 milioane de fii ai Bisericii ruso-ortodoxe. Astfel Soborul și-a înscris pe fața sa totdeauna însemnătatea lui nedepășită în istoria Bisericii rusești. Cine își aruncă privirile în urmă Conciliului își amintește fără durată soarta Conciliului dela Viena care a coincis cu războiul franco-prusac din 1870 și cu lupta Romei de către trupele piemonteză la 20 Octombrie 1870. Numai aici totul s'a desfășurat mult mai brutal, corespunzător condițiilor rusești. Așa că una dintre

ȘI BISER

SOVIETICA

chiale hotărâri ale Conciliului a
nsi trimiteră Mitropolitului Pla
nului Tiflisului, împreună cu o
Leație, în lagărul militar al bol
venilor pentru a trata — desigur
olșanic — asupra încetării osti
ghilor revoluționare și a înutiliei
locați de sânge între frați. Revo
luta poletară a durat 9 zile asupra
ului, și se vedeau amenință
re zorii unei dizolvări politice
Conciliului.

Alegere sub stare de asediu

corărnști din Conciliu (576 parti
cesanți cu drept de vot, anume 87
miciopi, 190 prelați și 299 laici)
olșea divergențele de păreri care îi
omârșeau și căzură de acord rela
vrepede asupra reînființării Pa
triarhatului, precum și asupra pro
clamației a 3 candidați pentru Scau
n de Patriarh, anume arhiepisco
p Antonie al Harcovului (159 vo.

Revelator asupra ntri la ortodoxie a Mrea Bezbojnicilor

losi de propunere), arhiepiscopul
leleonie al Novgorodului (199 vo
ne și mitropolitul Tihon al Mos
con-el (162 voturi de propunere);
etă din urmă avea președenția
Conciliului. Dintre acești trei can
deți trebuia să se deseneze Pa
triarhul prin tragere la sorți, con
a-a prescripțiilor apostolice. Cel
un candidați părăsiră apoi Conci
ane și se întoarseră la mănăstirile
oxeptive, și anume Antonie la
măstirea Dalaam, Arsenie la mă
năstirea Sergievski și Tihon la mă
năstirea Troițki. Alegerea Patriarh
de fu fixată pentru 5 Noembrie.
do deipantii la Conciliu părăsiră
Vlația și în timp ce Moscova se
st sub stare de asediu și nimeni
ar mai putea ieși din casă după
teas seara, comunicarea acestor
ortante hotărâri fu făcută ime
m prin curieri, anunțuri pe ușile
măstirilor, anunțuri verbale la sluj
buri religioase etc. Președintele

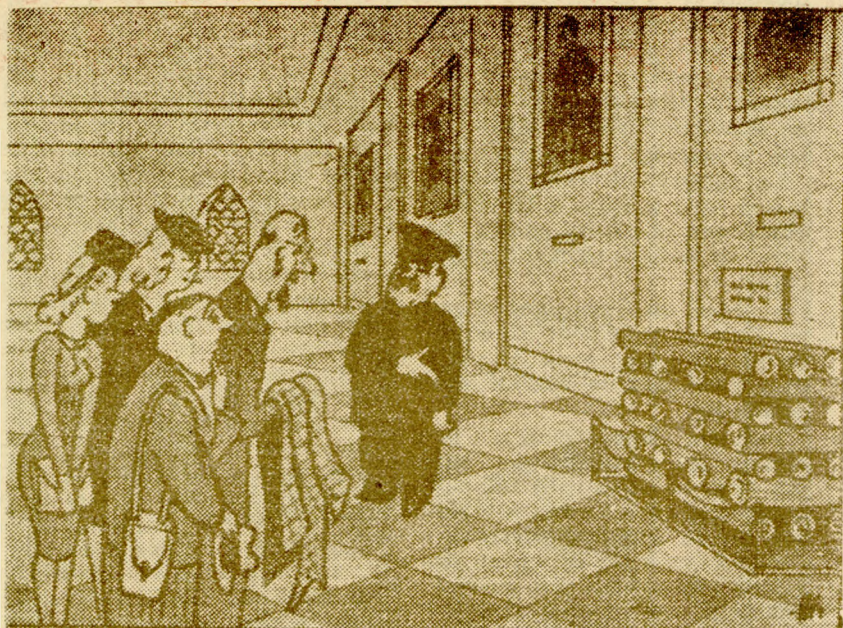
de onoare al Sinodului, mitropoli
tul Vladimir al Kievului, scris pe
trei bucăți de hârtie numele celor
trei candidați și le băgă într'un
sîpet de argint legat cu un șnur și
prevăzut cu pecetea Conciliului;
sîpetul fu așezat în biserică Mân
tuirii din Moscova, așezat pe analo
ghionul din fața altarului și păzit
cu schimbul de câte doi membri ai
Conciliului.

Patriarhul Tihon

La 28 Octombrie 1917 după sti
lul vechi (5 Noembrie 1917 stil
nou) populația Moscovei curgea în
valuri către biserică Mântuirii pen
tru a fi martoră la reînființarea
vechiului Patriarhat, în timp ce
tunurile bolșevice își încrucișau
obuzele pe deasupra orașului. Litur
ghia fu slujită de mitropolitul Vla
dimir al Kievului în fața a 20.000
de credincioși. După terminarea
liturghiei mitropolitul și secretarul
Conciliului arătară poporului adu
nat sîpetul, care fu deschis de mi
tropolitul după ruperea pecetei. În
această clipă un venerabil bătrân
îmbrăcat în negru și cu plete albe,
călugărul Alexie din Zosinova (si
hăstria Zosima), în vârstă de 85
de ani care se bucura de o aleasă
cinstire din partea credincioșilor,
păși către analoghion, scoase din
sîpet una dintre bucățile de hârtie
și ceti pe ea numele lui Tihon mi
tropolitul Moscovei. „Axios, Axi
os”!, aclamă mulțimea alegerea.

Solemna așezare în Scaun avu
loc la 21 Noembrie în Cremlin, în
catedrala Urspenski. Numai Clerul,
Conciliul și un număr de o sută
invitați de onoare au putut parti
cipa la solemnitatea din catedrală,
poporul așteptând în tăcere pe ma
rea piață din fața Kremlinului. Se
săvârși apoi ritualul investirii cu
mitra, patrafirul și odăjdile, pă
strate dela vestitul Patriarh Nikon
al Moscovei (1652-1666). După a
ceea Patriarhul plecă într'o sanie
către ieșire, înconjurând conform
tradiției Cremlinul, binecuvântând
în drum poporul și investindu-se
astfel în mod simbolic cu Patriar
hatul.

LA NUZEU

PAZNICUL: — ...Și astea sunt lemne...

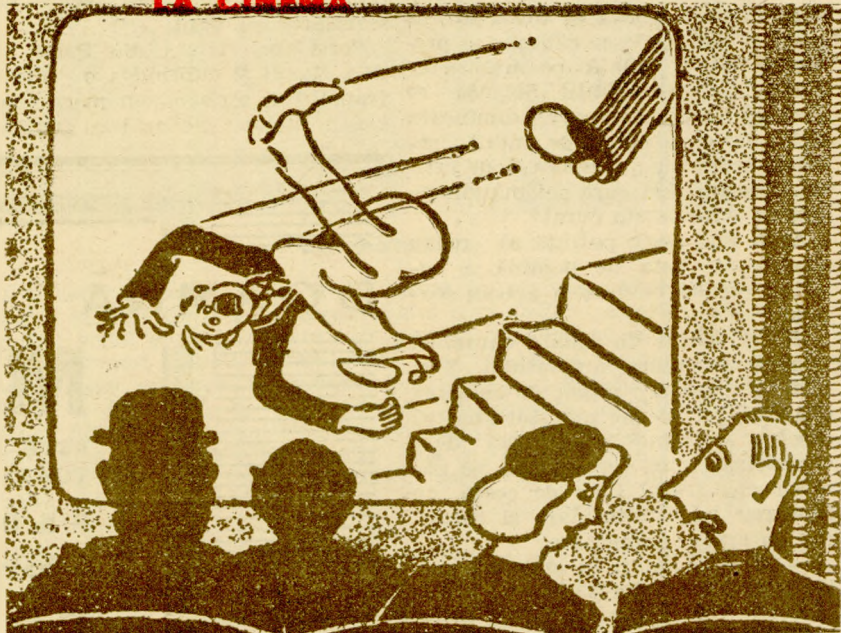
PE CAMUFLAJ

— Tu ești Ionescule ?
— Da, Popescule
— Tii cum ne-am speriat...

H
U
M
O
R

LA CINEMA

EA: — De ce te înfurie scena asta ?
EL: — Mi-aduce aminte de ziua când l-am cunoscut
pe tatăl tău...

CARUSA

cau grâu, pe chiar din palma ei. În acest timp servitorul meu, după porunca mea, dusesese lucrările în odaia încălzită și-l întrebai dacă a adus și cutia mea cu doctorii.

— Oă doar fără ea nu po te călători un om modern; are nevoie de leac împotriva lipsei de poftă de mâncare, împotriva lipsei de somn, împotriva nervozității, a tusei.

La această întrebare servitorul a holbat ochii la mine și pe fața lui prostămacă putui citi gândul: La ce nevoie de doctorii prin dealurile șvăbești?

— Va să zică n'ai adus-o? strigai eu. Unde ți-i gându-l? Ei, ai să te duci după prânz înapoi la oraș și ai să o aduci. Cum să mănânc azi fără somatoză?

Fermiera gătea pentru noi în bucătărie; nu o întrebai ce gătește, știa doar că eram greu bolnav; se vedea doar după fața ei însoțitoare că mea era în convalescență!

Odată ce eram aci, m'am dus să mă preumblu puțin prin grădină. Ce frumoasă este grădina iarnă! Frumoză stă pe arbori ca niște filigrane și cât coprinzi cu ochiul, totul e ca argintat, pădurile și crângurile. Sub picioare scârțâia zăpada și cu toate acestea puteam umbla numai în haină, fără manta.

Deodată îmi amintii că aveam guturaiu, mă încercam să tusec, dar nu mergea. În schimb simțeam însă ceva neobișnuit, ciudat. Ce era? Foame? Ași! Inchipuire! Că de mult doar nu mai știam ce este foamea. Și cu toate acestea așa era. Când sună clopotul de prânz am dat fuga în casă.

Fermiera pusese masa în geamlăc; căci cine era să mănânce în casă, când soarele era atât de frumos?

Veni și Esta din curtea de păsări și dela vaci, urmată de un vițel de curând înfărcat.

Fermiera ne aduse prânzu: supă de pasăre cu găluște, papricas de pui și plăcintă cu brânză. Cu adevărat o mâncare potrivită pentru doi bolnavi ca noi. Mă uitam la Esta mânca ca un lup, dar și eu parcă nu mă mai săturam, și cu toate acestea nu aveam somatoza cu mine.

După ce m'am săturat, i-am spus servitorului cu un ton mai blând decât mai înainte: „Nu-i nevoie să te mai duci să aduci cutia cu medicamente din oraș”

— Când să pui calii la trăsura?

— Nu-i mai pune. Voiu rămânea aci.

Era o zi minunată. De căldura soarelui primoroză se topea de pe pomi și picăturile ce cădeau, se prefăceau iar în gheață pe măsură ce soarele da spre asfințit. Și așa se făcu că grădina care dimineața strălucise ca o pânză de argint, se-măna seara cu o dălbavă de cristal. Puteam lăsa oare aci mândrețea asta și aerul acesta curat?

Ar fi fost peste putință să redau schimbarea asta de pomină a tularilor cerului înurat la apusul soarelui.

Viorii închis cu bobite cărămizii formau marginea orizontului. Trei răsli late cea din mijloc de culoarea opalului, cele de pe margini abastu deschis se întindeau de aci de-a curmezișul boltei ceresti. Jos, pe pământ era orașul liber de ceață, cu ferestrele lui strălucitoare și turnurile cu crucile solipitoare.

— Ei, Esta, ai fi în stare să pictezi priveliștea asta?

— Cine te mai poate gândi acum la așa ceva? Artistul, în clipa când este mai înălțat, nu poate lucra.

Întunecul se lasă încetul cu încetul și aerul se răcori. Trupul meu bolnav de influență resimți numai căci schimbarea asta de tempera-

MARTIRII INIMII

(Urmare din pag. 4)

Am adus dar din casă în casă un sal mare englezesc, cu care ne-am învelit amândoi, căci nu ne puteam încă desliți de terasă.

Se aprindeau acum luminile în Buda și în Pesta. Era o priveliște ca din „O mie și una de nopți”. Sute și sute de lumini de gaz și de electricitate străluciau deasupra stratului de aburi, ce învăluia orașul, iar sus pe cerul albastru închis străluciau miliarde de stele.

Cine și ar fi închipuit că eu, care ieri eram încă bolnav-prăpădit, voi sta seara asta sub cerul liber. A trebuit să vină fata asta palidă, ca să mă aducă aci. Fără dansa aș fi acum în halat lâng sobă și aș număra sferturile de oră, până la timpul când trebuia să iau doctoriile.

Vila mea avea sobe pentru lunile de iarnă, sobe cu cari se puteau încălzi odăile. Eu n'am ținut niciodată la lux, îmi place însă să fiu la largul meu.

Liniștea absolută, pe care nu o cunoaștem la oraș, îmi făcea bine. Nici glasuri de oameni, nici huruit de trăsuri, nici pași apăsăți ai trecătorilor nu mă turburau în visările mele. Aci nu-i sgomotul cafenelelor de noapte, aci nu trăneste nimeni ușile, nu sunt vecini cari să între fluierând în puterea nopții. Apoi dimineața nu mă deștepta fluieratul locomotivei, ci gunguritul porumbeilor de pe acoperiș. Odaia mi se umplea de soare: Mă îmbrăcai repede, ca să spun Estei visele mele caraghioase ce am avut, în care juca și ea un rol; ea îmi luase înainte, stând în geamlăc și făcea cafeau. Ne salutăm veselii.

Se cădea oare, ca un domn și o domnișoară, care nu erau rude, să trăiască în aceeași casă, într-o intimitate atât de mare?

Ei! aci, pe dealurile șvăbești, totul era îngăduit, aci nu era nici holeră, nici influență și ... nici gura mahalalei. Apoi, eu eram de șaptezeci de ani și ea de douăzeci.

Într-o zi factorul poștal îmi turbură idila. Îi strigai de pe verandă să pună servitorul să scălească, căci este imputernicit pentru așa ceva; nu se putea însă, căci era un plic cu bani.

Ei! o scrisoare de valoare, făcea să mă ostenez până jos, deși îmi amintii de boala de-i făcuse Estei scrisoarea cu bani.

Scrisoarea datată din Paris, era dela Bandi și cuprindea o mie de franci. Îmi scria că un mare negustor de obiecte de artă a cumpărat

ultimul său tablou și că s'a învovt cu ei și pentru lucrări viitoare. De aceea nu mai are nevoie de binevoitorul meu ajutor și-mi înapoia rata a treia, cu speranța că-mi va putea întoarce și pe cele două dintâi, dacă va avea noroc cu celelalte tablouri.

Îmi părea foarte bine, nu de bani, ci de succesul elevului meu. Parisul este tribunalul suprem. Cine este apreciat acolo, a făcut carieră.

Căutai nădăd pe Estaul ca să-i arăt scrisoarea, căci eram curios să văd ce impresie va face asupra ei, și dacă o va bucura succesul cel repede, ori o va intrista pierderea. Căci succesul unui artist este întotdeauna o pierdere pentru altul și pentru dansa pierderea era îndoită.

La Munchen băiatul pictase ideile lui sub chipul unei țărance, ce îndopa găste, la Paris nu o va mai picta. Totuși Esta știu să-și stăpânească de minune sentimentele și zise liniștit: „Cum băiatul are talent, e firesc să se distingă”.

Pusei de o parte banii primiți și hotărâii să trimit cu ei pe Esta la Munchen, ca să se perfecționeze; deocamdată însă nu-i spusei nimic.

I-am răspuns îndată lui Bandi, l-am felicitat pentru succesul obținut și l-am rugat să-mi trimeată două fotografii depe tabloul vândut. (Va ghici el oare de ce îi ceream două?) Întru ce privește cele două sume dintâi, primite dela mine, le consider ca achitate prin „îndopătoarea de găste” ce mi-a trimis, și pe care am așezat-o în odaia mea de dormit.

După asta băiatul îmi scris pe un ton de boemian îngâmfat, mulțumindu-mi pentru ocrotirea ce i-o acordam cu sila, căci el nu e țișan ca alții. Smângălitura aceea cu „îndopătoarea de găste” nu are altă valoare decât pânza și culorile ce a întrebuit; totul nu face mai mult de opt mări și cincizeci pfenigi, pe care o va scădea din suma ce i-am împrumutat.

De scrisoarea aceasta nu i-am spus nimic Estei.

Idealismul e un ce frumos; poate dura multă vreme, câteodată chiar și șapte decenii. Omul își zice: Sufletul îmi este încă tânăr, mintea sănătoasă, fantazia vie. Simt durerile altora și pe ale mele ca în tinerețe. Încă nu șovăi, ci sper și mă deslăt în fața frumosului.

Deodată însă un spectru, un monstru realist, își întinde ghearile spre mine și zise: „Ești bătrân!” Și ghia

rele acestea lasă urme pe pielea mea.

Sinții într-o zi pe plopt, pe umăr, pe spate o mâncărimă de nesuferit, parcă aș sta în niște urzici. Toată noaptea n'am putut dormi din pricina asta. Am chemat medicul; acesta îmi prescrie o unsoare, dietă și purgative, dar în zadar. Îmi recomandă însăfârșit un medic specialist în boli de piele și acesta îmi cunoștea boala. „Eczema senile”, pechigne, bătrâneală.

Acum era dovedit că eram moșneag. Nu mare de ani, dar cu ade-vărat moșneag! Sentința era semnată pe pieptul meu, pe spatele meu și mai rea decât o osândă de moarte. Ea suna: „Trăcește și suferă”. Ești o povară pentru tine însuși și pentru cei din jurul tău, și ar fi mai bine dacă te-ar lua dracul decât să porți pe dracul în spinare”.

Ca să mă linștească, medicul mă mai asigură că boala asta a dus pe la mulți oameni la disperare de s'au sinucis, și când cetii prin gazete că un bătrân respectabil a pus mâna pe pistol, ca să-și curme suferințele, puteam spune aproape întotdeauna că pricina a fost Eczema senile. Știința medicală prescrie aci un leac, care dacă nu vindecă, cel puțin alina. Acest hinfăcător este arsenicul. Serise dar o rețetă și-mi dote lamuririle trebuincioase: Întăia zi trei picături de arsenic, zilele următoare și pe fiecare zi o picătură mai mult, până la douăzeci de picături, și de aci să merg scăzând până la trei. Dacă boala revine, trebuie să încep dela început.

Aceasta era realism adevărat, a-cum s'a sfârșit orice idealism. Acum putea fi înaintea ta priveliștea cea mai minunată, puteai avea lângă tine fata cea mai frumoasă, tu nu te gândiai decât la picături tale. Acestea însă îți sunt deacum înainte tovarășe nedespilite. Ele îți cuprind mintea și fac cu pulsațiunile să fie neregulate, îți întunecă mintea și gonesc orice plăcere. În zadar vine primăvara, în zadar înfloresc pomii și florile; gândul morții îți turbură sufletul.

Într-o zi când tocmai îmi număram picăturile într'un pahar de apă, intră Esta la mine.

— Ce este asta? întrebă ea.

— Arsenic.

Fata se uită speriată la mine.

— Ce nevoie ai de arsenic?

— A, nu ai nimic, răspunse Esta. Toată pricina este flanela Jäger. Mi-a spus medicul cel tânăr dela spital că de multe ori cămășile de lână trîntă astfel pielea prea sensibilă. Jägeria, îmi spuni că asta-i foarte bine, căci curăță sângele. Cine nu poate răbda mâncărima, nu are decât să scută flanela și să îmbrace o cămașă de mătase.

Am urmat sfatul acesta și peste o săptămână Eczema Senile dispăruse de nu se mai vedea nici o urmă pe trupul meu.

Recumștința este o mare pătoare. Acestei tinere fete îi dătorăm viața. Ea mi-a redat tumea. Primăvara infloria iar pentru mine și din sufletu-mi pierise orice mahnire cum pierise de pe trupul meu pechigne.

Și Esta se făcea tot mai frumoasă. Era mai plină la față, obraji mai rumeni și părul căzută din pricina boalei, îi creștea în loc. În locul răchilor verzi, fui silit să-i poruncesc altele noi. Modele se schimbă dar cu fiecare an-timp. Am făcut cunoștință cu modiste și croitorese, și asta-mi făcea plăcere.

Eram singur pe lume: rudele mele erau departe, iar tovarășii mei de studiu, risipiți în toată lumea. Că existau cazinouri știam numai din chitanțele de cotizatii. La jocul de cărți și alte petreceri de febră acesta

(Continuare în pag. 15)

DOAMNĂ

MARIANA

ESTE REVISTA CARE IMPLINEȘTE TOATE DORINȚELE D-VOASTRĂ DE

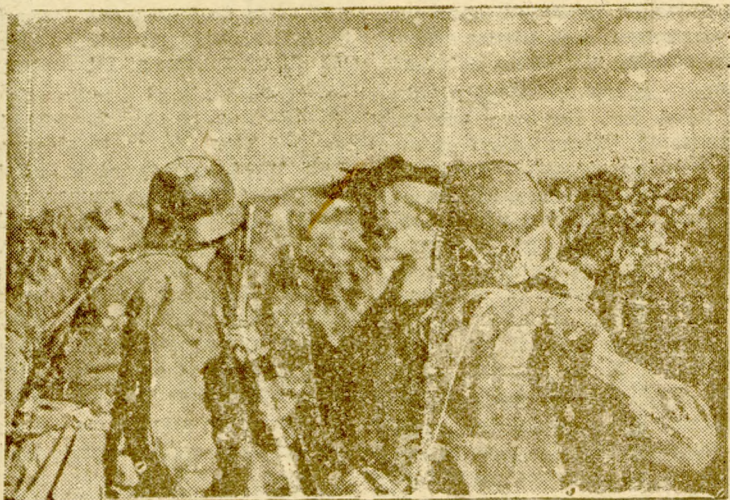
FRUMUSEȚE, MODĂ, GOSPODĂRIE ȘI LITERATURĂ

MARIANA

28 PAGINI 60 LEI

CUM S'A NĂSCUT

„TIGRUL”

Urcare unui podet în retragere

Creația unui nou tip de tanc nu este și nu poate fi opera unui singur om. Nu este vorba aici de o nouă invenție, ci de rezultatul experienței de război de până acum, care pune probleme și condiții noul în construcția tancurilor, combinat cu sute de mici sau mari invenții, și cu rezultatul unor cercetări metodice și amănunțite.

Astfel de pișă, de câteori se întâmplă ceva neobișnuit în activitatea tancurilor pe front, fie datorită unor cauze climatice sau geografice deosebite, fie acțiunii inamicului, fie unor cauze necunoscute, pleacă imediat cu avionul un ofițer specialist al fabricelor pentru ca să constate la fața locului realitatea. La convorbirile duse de el și de inginerii cari îl însoțesc cu soldații cari se folosesc în mod obișnuit de tancuri, rezultă totdeauna idei și observații mai importante pentru crearea tipurilor viitoare decât orice studiu de birou.

Rezultatul unor asemenea constatări improvizate a fost și folosirea tunului lung de 88 mm pe tancuri. La începutul războiului se credea că țeava tunului nu trebuie să depășească carapacea tancului, pentru că altfel poate fi un prilej de încercături, atunci când tancul trece prin păduri.

Viața romanțată a tancului ● minune ●

prin ziduri sau prin garduri. Sovietele au încercat înăi să pună tunuri cu țeavă lungă și deci cu tragere lungă pe tanc. Ei au fost puși astfel în imposibilitate de a începe lupta cu tancurile germane la o distanță unde tunurile scurte ale acestora nu mai loveau cu o suficientă putere de pătrundere. Germanii au aruncat atunci îndată în luptă un nou tip de tanc, care putea da lupta în condiții egale cu noule tancuri sovietice. Blindajul său ne fiind însă suficient de rezistent, frontul a cerut insistent crearea unui nou tip de tanc. Toată experiența adunată și toate noule perfecționări în curs de studiu au fost concentrate, creându-se „Tigrul”. Pe când tancurile germane de până acum aveau o greutate can de 21 de tone, „Tigrul” a sărit deodată la o greutate de 60 de tone. Această i-a permis să fie prevăzut cu un tun foarte lung de o deosebită eficacitate și în același timp să fie garantat de un blindaj gros, făcut dintr-un tip de oțel rezistent.

(Continuare în pag. 12)

Neted
și lucios

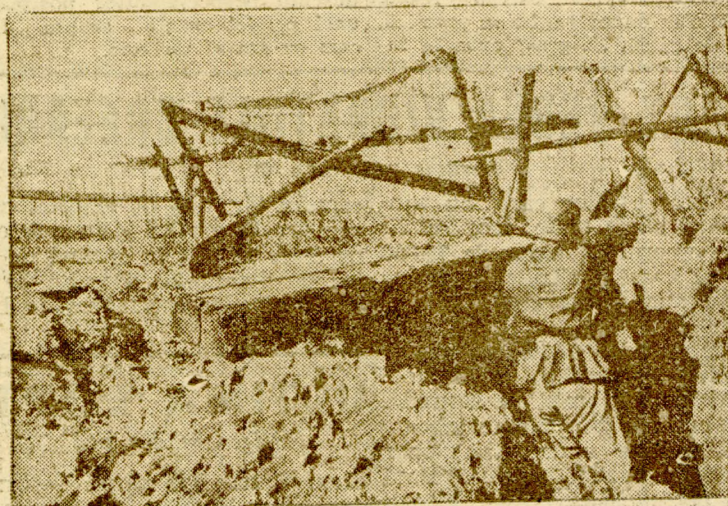
ca mătasea este vârful
fiecărei penițe

Kaweco

Deaceea penița Kaweco
alunecă pe hârtie ușor
ca pană. În orice magazin
de specialitate vi se prezintă
cu plăcere produsele Kaweco.

Regiuni despre care se vorbește

ITALIA DE SUD

La pândă...

Ca și centrul Italiei, sudul ei este străbătut în lung de munții Apenini, care deși vechi și roși de vremuri, se ridică uneori falnic, având un caracter alpin, mai ales în regiunea sălbatică a Abruzilor. În orice caz, prezența Apeninilor a pus totdeauna stavilă grea comunicațiilor dintre coasta răsăriteană și cea apuseană a Italiei, dintre Marea Adriatică, și cea Tireniană.

Numai două drumuri importante străbat munții la nivelul Neapolului și se continuă apoi drumul spre Sud-Est spre Bari, în lungul coastei. Un al doilea drum, pleacă din Napoli spre Eboli trecând apoi munții spre Tarent și Brindisi. Numai acest din urmă drum este în mare parte în mâinile anglo-americanilor, pe când cel dintâi este stăpânit de germani

până în regiunea Manfredonia. Restul drumurilor urmează mai toată numai coastele, ca și căile ferate. Din regiunile ocupate, Calabria, vârful cismei italiene este străbătută de prelungirea Apeninilor care se continuă și în munții Siciliei. Calabria a fost pe vremuri o provincie în care, în secolul al XI-lea nor-

(Continuare în pag. 12)

Interesante amănunte
asupra regiunii, din
punct de vedere
== geo-politic ==

Totdeauna
dispus!

Înlăturând rapid
durerile de cap
și indispoziția cu

TABLETELE
Pyramidon

CUM S'A NĂSCUT TIGRUL

(Urmare d n pag. 11)

Tancurile au dat de multe ori surpriza unei noi arme pusă de sovietici în luptă, căreia trebuie să-i facă față în cel mai scurt timp. Tancurile de tipuri mai mici decât „Tigrul” au găsit la un moment dat în fața unei puști anti-car care străbătea vechiul lor blindaj. Nu putea fi vorba de o întărire a lui, pentru că întreg tancul reprezintă o unitate echilibrată și în acest caz, o întărire ar fi însemnat și un motor mai puternic, etc., adică scoaterea totală din luptă a tancurilor existente. S'a ajuns atunci la o idee de o simplitate neașteptată dar care a dat strălucite rezultate. Atârându-se în jurul tancului plăci ușoare de tablă mobile, legate numai în două puncte, s'a zealizat o apărare deplină contra noii arme, loviturile ei fiind deviate de aceste simple învelișuri. Importanța nu este ca ele să fie groase sau foarte rezistente ci numai să fie cât mai mobile, fluturând ca noște șorțuri în jurul tancului. Dacă ar fi fixe, apărarea lor n'ar avea nici o valoare. Numai grație mobilității lor, ele deviază proiectilul inamic, care nu mai face decât o sgârșitură în blindajul propriu-zis al tancului.

Un alt inamic primejdios al tancurilor s'au dovedit a fi minele magnetice. Acestea prevăzute cu un sistem de aprindere cu întârziere erau așezate de vânătorii inamici de tancuri îndrăzneți pe suprafața unui punct sensibil al tancului și rămăneau aderente de el, grație calităților lor de magnet. Vânătorul de tancuri avea astfel timpul să se bage în adăpost, fără să fie pus în primejdie de a fi sfârșit și el odată cu tancul. S'a căutat să se remedieze în această privință, vopsindu-se plăcile de fier ale tancului cu o pătură izolatoare pentru electricitate.

Un alt dușman greu de învins al tancurilor este zăpada, care se adună între lanțuri până ce le împăneste cu totul. „Tigrul” nu suferă în acest caz, deoarece are lanțuri mult mai late și de un tip special. Dimpotrivă multe perfecționări care păreau foarte bune nu s'au dovedit utile în practică. Astfel de pildă, „Tigrul” avea la în-

ceput niște cupe speciale pentru aruncarea granatelor de ceață. Sovieticii se învățaseră să tragă cu pușca asupra acestor cupe dând foc granatelor de ceață și orbind astfel tocmai tancul care le purta, obligându-l să se oprească. Pe noile tipuri ale Tigrului aceste cupe au fost mutate în puncte unde nu pot fi atinse de lovitură. Este curios că s'a dovedit bună și practică lada de bagaje așezată în spatele tancului, ca la automobile. Bineînțeles că de multe ori se întâmplă ca să fie străbătută de proiectile și bagajele odată cu ea. Nu este recomandabil de aceea să-ți pui sticle în lada de bagaje a tancului! Toate celelalte accesorii cari fuseseră la început așezate în afara tancului, au fost la Tigrul concentrate înăuntrul blindajului deoarece ele ușurează acțiunea proiectilelor inamice, împiedicându-le să lungească pe fața blindajului, fără să poată prinde.

Exemplele de mai sus arată că un tip de tanc cum e „Tigrul” dacă rămâne constant în ce privește liniile lui generale, este totuși fără încetare perfecționat, pe măsura experiențelor făcute în focul luptelor. Un tip de tanc rămâne în funcțiune astfel atâtea vreme cât inamicul nu reușește să creeze o armă împotriva lui căruia blindajul său nu-i mai rezistă. Uneori, aceasta se petrece foarte repede și noul tip de tanc este scos curând din programul de fabricație. „Tigrul” însă s'a dovedit cel mai bun tanc fabricat până acum de vreuna din armatele în luptă și, deși a intrat în foc cu un mare număr de exemplare de mai bine de o jumătate de an, el continuă să stăpânească bătăliile, dominându-și adversarii și fiind greu vulnerabil, chiar pentru cele mai noi și perfecționate arme ale inamicului.

Aceste lămuriri date de colonelul Holhäuser, unul din cei cari au contribuit mult la crearea Tigrului, și care în calitate de conducător al grupei de construcție a tancurilor a avut misiunea să coordoneze toate ideile cari au dus la crearea Tigrului deschid nespecialiștilor posibilitatea unei priviri exacte asupra felului cum se crează un tanc.

SE POT VEDEA VIBRAȚIILE CREERULUI

(Urmare din pag. 7)

aparatură înregistratoare care, cu ajutorul unei sticle mate, face ca vibrațiile creierului, mărite de 70.000 de ori, să poată fi văzute! În același timp ele sunt înregistrate și fotografic.

La orice om sănătos se găsesc tensiuni caracteristice cu o frecvență de 8-10 v brații pe secundă. Acești curenți din momentele de liniște, numite unde Alfa, apar mai ales în deplină odihnă. Dacă asupra persoanei care este obiectul experienței se produce o experiență a unui simț ca de pildă o rază de lumină în întuneric, atunci apar în locul undelor Alfa, vibrații repezi și neregulate, undele Beta. Ele sunt de o mai mare frecvență decât cele Alfa și au 20—200 de vibrații pe secundă. După călăvă vreme, undele Alfa apar totuși din nou, chiar dacă excitația continuă. Se pare că undele Alfa apar totdeauna când „energia creierului” se consumă și este nevoie să fie înlocuită. Undele Beta par dimpotrivă să fie caracteristice pentru activitatea creierului care se oglindește în ele. Cu toate cercetările făcute nu a fost până acum cu puțință să se deosebească limpede între ele undele Beta și să se recunoască căruia fel de activitate aparțin fiecare.

Deși cercetările sunt abia la în-

ceputul lor, este de așteptat ca înregistrarea grafică a undelor emise de creier să dea în curând un mijloc de diagnostic deosebit de prețios medicilor specializați în bolile de nervi.

ULTIMA LUPTĂ

(Urmare din pag. 7)

cărui comandant după afirmația engleză s'ar găsi printre supraviețuitorii, pare a se confirma că crucietorul s'a scufundat cu tot ce avea pe el, adică circa 500 de oameni ai echipajului, ofițeri și trupă.

Din informațiunile de până acum date de englezi nu rezultă decât s'a scufundat și celalalt distrugător german. Nu este însă deloc exclus ca și acest vas să nu mai fi ajuns la baza sa. Practica poliției de informațiuni britanice a făcut prea adesea dovadă că vase de război care s'au scufundat în afara razei de vizibilitate a adversarului sau au trebuit să fie scufundate de către propriile echipaje din cauza avariilor grele suferite, n'au fost anunțate de Amiralitatea engleză ca pierdute, cum a fost cazul și cu pierderile suferite prin acțiunea minelor, care soapă controlului adversarului.

MUZEE CIUDATE

În Germania se găsește mai multe muzee decât în orice altă țară din lume. Ceea ce deosebește pe multe din ele, este faptul că sunt închinatate către unui obiect special, fiind astfel în domeniul lor uneori singure pe lume. În orașul Kassel, de pildă, este un muzeu a tapetului, care cuprinde exemplare din întreaga dezvoltare a acestui mijloc de decorare a pereților camerelor, începând din 1580 și până azi. Hanovra are un muzeu masonic, în care s'a concentrat tot felul de material, menit să desvăluie activitatea masonică. În orașul Taucha există un muzeu al clopotelor, începând din cele mai străvechi timpuri și prezentând și metodele lor de fabricație. Un muzeu și mai original se află într-o mică localitate de pescari din Nordul Germaniei. E un muzeu care păstrează amintiri dela marii pirați de pe vremuri și în special dela unul numit Stertebecker. În Leipzig se găsește un uriaș muzeu criminal și unul închinat problemei orbilor, care cuprinde mai ales cea mai mare bibliotecă pentru orbi din lume. În Dresda este un muzeu făcut în amintirea scriitorului de romane de aventuri Karl May, care înfățișează și pe eroii lui, așa cum și i-au im-

ginat cetitorii. La Bünde în Westfalia, se află un muzeu al tutunului și al țigarilor, care are între altele ca piesă senzatională, o țigară uriașă de 50 m., făcută din tutun de foarte bună calitate. Unii se miră cum de a putut scăpa în timpul actualei crize de tutun din Germania!

Seria muzeelor ciudate se completează cu un muzeu al bibelourilor de prost gust, unul al cărților de joc, care cuprinde peste 5000 de chipuri deosebite, unul de mori și unul de bani germani din epoca inflației. În Handertal se află un muzeu al gospodăriei preistorice, iar la Pilsen, cum este de așteptat, cel mai renumit muzeu al berii din lumea întreagă. La München s'a întemeiat în 1938 un muzeu al farmaciilor. Offenbach are un muzeu al piețării, iar Stassfurt unul al sării. Există de asemenea muzee ale vinului, la Viena

și la Trier, și în sfârșit, un mare muzeu al calului, care cuprinde nu numai viața, istoria și folosirea acestui animal, dar și reprezentarea lui în artă și nenumărate jucării de copii. Cuimea, este „muzeul muzelor” din Tübingen, care cuprinde fotografii, cataloage, bilete de intrare, literatură asupra tuturor muzeelor de tot felul din lumea întreagă.

ITALIA DE SUD

(Urmare d n pag. 11)

manzii au fundat un regat puternic. Neglijându-se însă întreținerea cursurilor de apă și irigațiilor, întregul ținut, a sărăciți, ajungând azi o regiune nesănătoasă, bântuită de malarie, în ciuda tuturor eforturilor făcute de guvernul fascist și aproape pustie în regiunea munților.

Populația este săracă, foarte săracă, oamenii sunt piperniciți și saatele aproape pustii, 80% din totalul populației locuiește în orașe, făcând drumuri lungi pentru a putea ajunge la ogoarele situate uneori la mari depărtări. Locuitorii Calabriei sunt inteligenți dar leneși și așteaptă totdeauna să le vină îmbunătățiri deagala dela alții. Multă vreme, Calabria a fost cel mai însemnat izvor de emigranți italieni, în special în America.

Spre deosebire de Calabria, tocul cisme, provincia Apulia are un pământ roditor, situat pe un platou foarte potrivit pentru tot felul de culturi. Podgorii întinse, cari dau vinuri dulci și grele, livezi de măslină, smochine, de portocali și lămâie, și tot felul de alte fructe, acoperă coastele și văile. Ogoare cu pământ bun îngăduie cultura cerealelor până pe coastele mării. Caracteristic pentru peisajul din Apulia este migdalul, care și are aici originea și care înflorește peste tot. Belsugul acestei provincii este datorit unui bun sistem de irigații, în ciuda terenului său calcaros. În Nordul provinciei, la Sud-Est de Foggia se găsește o regiune întinsă săracă în apă, pe care fascismul începuse să o facă rodnică printr-un întins sistem de irigații.

Orașele mai însemnate sunt Foggia și Bari.

Foggia este vechea capitală a provinciei și a fost totdeauna un nod însemnat de comunicații, în care azi se întâlnesc numeroase sosele și căi ferate.

Bari este portul acestei provincii și cel mai însemnat port din Sudul

Italiei, după Napoli. Este interesant de subliniat că afară de Bari, deși coasta Italiei sudice are un nesfârșit număr de mici porturi, toate acestea nu au nicio importanță practică și cu atât mai puțin militară, deoarece ele nu sunt datorită unor condițiuni naturale, ci sunt create în lucrări artificiale. De cele mai multe ori, aceste mici porturi sunt grămadite pe o fâșie îngustă de pământ între mare și munți așa că nu s'au putut dezvolta rețelele de cale ferată, magazinele, antrepozitele și instalațiile portului, tocmai din cauza spațiului restrâns aflat la dispoziție. Cele mai multe au ajuns doar biete porturi de pescari, cum este chiar și Salerno, care în Evul Mediu era mai important decât Napoli. Toate aceste porturi sufără foarte mult din cauza neîncetatei lor nisipuri.

Bancurile de nisip astfel formate împiedecă pătrunderea vaselor de mare tonaj și incurcă mult operațiile flotei de război anglo-americeane, care nu pot pătrunde în porturile prea puțin adânci. Singurul port care mai joacă un oarecare rol este Brindisi. Dar el are în timp de pace mai mult rol de port postal, deoarece în trecerea lor pe aici, vaporarele în drum spre India, primesc posta sosită cu calea ferată, din tot continentul european.

Un alt port cu oarecare însemnatate este Otrantă, spre stămoarea largă de 75 km. care desparte Marea Adriatică de Marea Ionică, între Italia și Albania. Soldații anglo-americieni, cari au așteptat să se găsească la debarcarea lor în Italia într-un adevărat rai pământesc, au fost de cele mai multe ori decepționați, găsindu-se în regiuni sărace, aspre și aproape sălbatece. Ei au sălupte în condițiuni grele, în munți prăpăstioși și terenuri frământate, în care armamentul lor greu și mai ales tancurile nu le pot fi de mare folos.

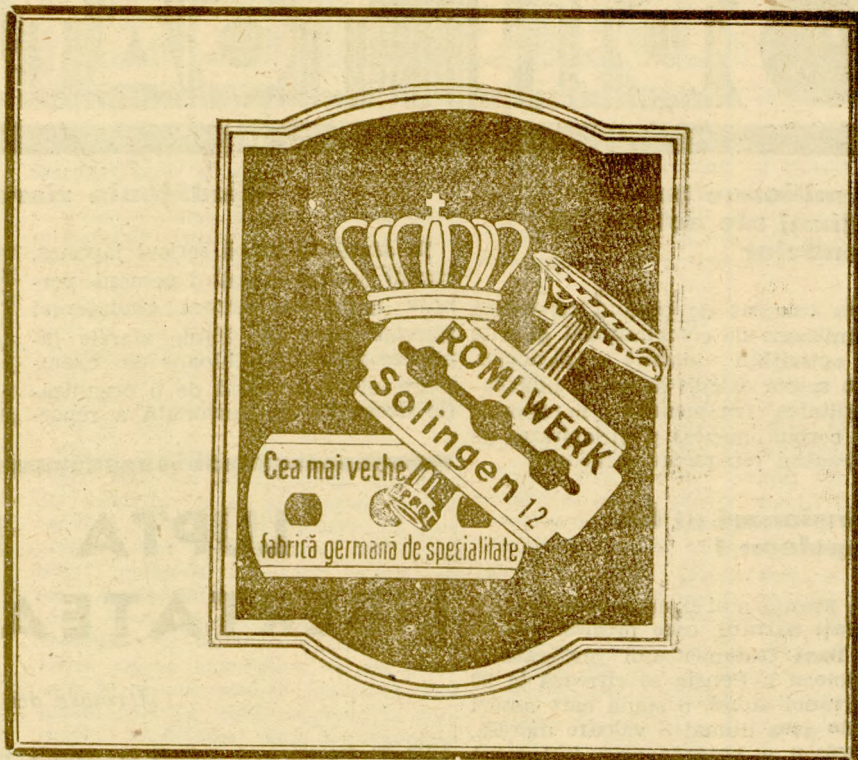
LUPTA PENTRU LIBERTATEA AERULUI

Anglia însă este pe cale acum să piardă cel de al doilea război mondial. Dacă pentru o nouă eră va fi valabil principiul: are putere numai cel care e tare în aer; putere mondială este numai națiunea care domină în aer, atunci Statele Unite nu se dau înapoi dela a pretinde că aerul le aparține lor pentru viitor, că lor le revine așa dar și supremația mondială.

Literatura cu teme aeriene

De câteva luni și-a făcut drum în Statele Unite un curent, propagat de cei foarte interesați, cu intenția ca publicul să fie făcut, în cercurile lui cele mai lagă, „conștient de importanța aviației” și „familiarizat cu aviația”. În ziare nu numai că se fac reclame pentru fabricile de avioane și societățile de navigație aeriană, dar toate reclamele au o tendință precisă: „În epoca sborului veți avea clienți nu numai pe acest continent ci și în Brazilia, în Europa și China și veți sbura deseori acolo ca să-l vizitați. Duminicăvoastră și afacerile d-voastră, faceți parte din prima generație, care este eliberată de pă-mânt. Cumpărați de aceea titlurile împrumutului de război ca să învingem!” Acelaș scop este urmărit și când se cere profesorului Ben D. Wood dela Universitatea Columbia din New-York ca să „pregătească manuale și să formeze personal didactic pentru „educația aeriană” a tineretului american din școlile primare și gimnazii”. După cum suntem informați, profesorul Wood a avut în timpul vacanțelor ca auditori 10.000 de profesori (din cei 900 mii câți sunt în Statele Unite). Este în curs de formare o literatură specială îndrumată în direcția problemei numai de aeroporturi, puncte de

Mareșalul Mannstein în inspecție pe front

Pentru libertatea mărilor, Europa a trebuit să lupte o vreme timp de secole împotriva Angliei. Spania, Franța, Olanda au încercat să se opună și au fost înfrânte. Ceea ce înseamnă în realitate lipsa de libertate a mărilor, deci supremația Angliei și a sateliților ei asupra mărilor, a simțit-o în cele din urmă în războiul mondial Germania prin dobândirea ei cu ajutorul blocajului foamei. Victoria aceasta a supremației engleze pe mări a pierdut-o Anglia odată cu sfârșitul războiului, când aliatul său, Statele Unite, nu numai că au putut obține în 1922 egalitatea pe mare, ci au și tradus-o în realitate. Astăzi, Anglia dovedește zilnic că a ajuns la locul al doilea pe mare în dependența ei de tonajul Statelor Unite.

sprijin aerian, de distanțe de sbor, care arată că depărtarea de pildă de la Chicago la Moscova este mai mică decât aceea până la Natal în Brazilia.

Importanța Polului Nord

Hărțile nu sunt orientate terestru, ci aerian. În centrul lor nu stau, de exemplu, Statele Unite, continentul american ca masă de uscat, ci izbitor arătată, lămurit și evident deconată importanța Polului Nord în problema celei mai scurte distanțe spre Rusia Sovietică europeană sau asiatică, spre China. După cum există odinioară o istorie a navigației, tot astfel ia naștere o istorie aeriană dela Icar, Leonardo da Vinci până în prezent. Se vorbește de o biologie aeriană și se arată funcționarea de pildă, a inimii și creierului în stratele de aer mai înalte. În economia aeriană se tratează problemele tonajului aerian.

Se mai adaugă faptul că Statele Unite, spre deosebire de englezi, nu construiesc numai aparate de război ci probabil cel puțin o treime din producția lor este îndrumată spre avioanele de transport sau spre cele aparate, care pot fi transformate cât mai repede în avioane de transport.

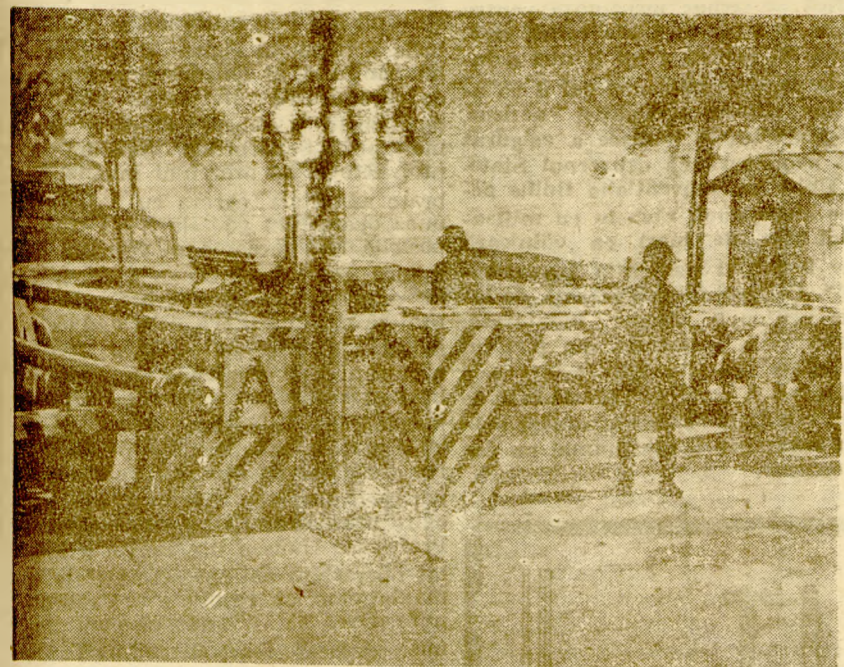
Astfel, de exemplu, voci din presă afirmă: „După război. Marea Britanie va dispune de foarte multe bombardiere și avioane de vânătoare, iar Statele Unite de aparate de transport”. „Cel mai mare învingător în timp de pace va fi acela care va apărea la acele conferințe cu poziția cea mai puternică în aviația de transport”. Iar ziarul londonez „Daily Herald” confirmă americanilor că încă de pe acum au un mare avantaj în concurența pentru controlul internațional al aviației civile după război.

Se pune acum întrebarea dacă această viitoare poziție a Statelor Unite, astfel văzută de englezi, poate fi în așa fel pretuită, încât să se poată vorbi despre o supremație aeriană internațională americană. După ce Statele Unite au înlăturat, încă înainte de intrarea lor în război, liniile germane italiene și chiar olandeze, din America de Sud, ele au izbutit să

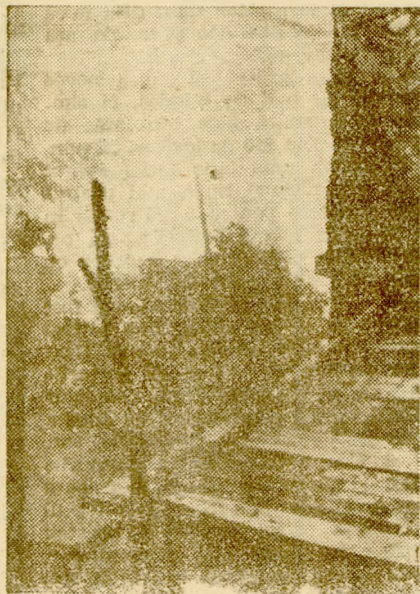
înlătore chiar și societățile engleze. Astfel, Statele Unite domină prin societățile lor aeriene tot continentul american. Societățile nord-americane străbat Atlanticul spre Africa până la coasta ei răsăriteană și mai departe spre Orientul Apropiat și Rusia sudică. Ele folosesc și puntea peste Atlanticul de Nord, ca și puntea peste Pacific spre Australia. Nu se poate contesta că Statele Unite au avut posibilitatea, cu ajutorul legii lor de împrumut și închiriere, pe care au împus-o și statelor din Orientul Apropiat să și instaleze aeroporturi pe o jumătate din globul pământesc, aeroporturi care, cel puțin în partea lor cea mai mare, sunt ocupate de trupe americane. Tocmai de aceea, șeful statului major american, generalul al Marshall spune: „Suntem legați cu lumea întreagă prin transportul aerian. În afară de căile maritime relativ scurte dintre Australia și India, liniile de transport americane înconjoară lumea.

Chiar pentru cei ce fac parte din ministerul de război american este greu să curpindă imaginea ca un întreg. În fiecare zi apare o nouă in-

(Cont nuare în pag. 14)

O șosea din nordul Italiei, barată de trupele germane

Natură moartă în steпа rusă

IMPORTANȚA POLULUI NORD

UN FOARTE INTERESANT REPORTAJ ASUPRA SUPREMAȚIEI AERIENE

DIN TOATĂ LUMEA

4 milioane combi- națiuni ale activității glandelor

S-a calculat de curând că există 14 milioane de combinațiuni diferite ale activității interne a glandelor. Prin aceste calcule se arată multilateralitatea fenomenelor hormonale din corpul omenesc și dificultatea de a desvălui fenomenul fiziologic.

Pensionari ai lui Napoleon I

În Franța mai există și astăzi câțiva soldați bătrâni, care primesc pensie pe baza testamentului împăratului Napoleon I. Pensia se cifrează la 20 de franci anual, o sumă oare astăzi poate avea numai o valoare morală. Napoleon a hotărât prin testament ca jumătate din averea sa particulară să revină ofițerilor și soldaților care au luptat între 1792 și 1815 „pentru gloria și independența națiunii”. În anul 1854 administrația departamentului Sena a cumpărat pentru 50.000 franci din fondul lui Napoleon, rente de 3 la sută, prin care s-au creat zece pensii anuale a câte 200 de franci. Natural cei zece soldați cari mai obțin și astăzi cei 200 de franci dela departamentul Sena n-au luat parte la războaiele lui Napoleon, dar sunt și ei veterani merituși. Cel mai bătrân dintre acești soldați este un anume Girard. În vârstă de 95 ani, unul dintre militarii participanți la războiul din 1870 cîmăși în viață.

Tancuri cu sor?

Nu numai gospodinele când trec la bucătărie își pun șorțul, ci și tancurile când pleacă la luptă.

Datorită mai mult unei întâmplări s-a descoperit și s'a pus imediat în aplicare, cu oțeteza și cu metoda germană, un nou mijloc de apărare al tancurilor, cu un caracter ciudat și neașteptat. În jurul tancului, la o distanță bine studiată, sunt atârnate de niște bare, simple plăci de tînchea ușoare cari opără în mod neașteptat de eficace împotriva lovirilor inamice și mai ales împotriva lovirilor trase dela mică distanță, din poziții acoperite, de așa fel încît pot să anuleze.

Experimentele arată că nu e nevoie nici măcar de oțel de blindaj, ci simpla tablă obisnuită face tot atât de bune servicii. Din 250 de lovituri cu plin, date împotriva unui tanc astfel apărat prin șorțuri, niciuna nu a mai păstrat suficientă putere pentru a pătrunde în tanc. Fără de aceste rezerve s'a ordonat imediat prevederea tancurilor cu șorțurile de tablă nou descoperite.

Numai în opt zile produsul lor a fost organizat în masă și vagoane întregi cu tot materialul necesar pentru fixarea lor pe tancuri și cu șorțurile însăși au pornit spre front. Desigur apariția în luptă a tancurilor cu silueta deformată astfel de „nesteticele șorțuri” a stârnit surpriză în rândurile inamice și Rușii au putut să-și bată joc de tînchea șorțurilor. Dar faptul că tancurile astfel prevăzute rezistau lovirilor lor celor mai primejdioase, l'a slăbit și adunare odată mai mult spiritul învingător german.

Romanii finlandezi în Germania

În curând va apare în traducere germană cartea cunoscutului autor finlandez Mika Waltari: „Orașul griilor și bucuriilor” în care se vorbește despre Helsinki.

Ciudățenia ziarelor japoneze

În afară de limba scrisul japonez, curent la foarte puțini oameni, permile o privire asupra ciudățeniei ziarelor japoneze. Zilnic zărele japoneze apar în milioane de exemplare, ele dispunând de o organizație deosebită de dezvoltată a repor-

terilor. De curând Karl Ferdinand Reichel a publicat o carte asupra ziaristicii japoneze, intitulată „Evoluția ziarelor japoneze”. Cunoștințele strânse în cursul șederii sale în Japonia, autorul le-a unit cu datele unei cărți respective de Jiro Haya-saka.

Se pot măsura aplauzele în teatru

În revista germană „Autorul” a apărut o discuție între un autor și criticul teatral dr. Hans Knudsen asupra aplauzelor în teatru. Autorul sume de părere că criticul teatral își depășește eronat capacitatea sa de observație atunci când afirmă că aplauzele au fost date interpretării actorilor, adică publicul a respins piesa dar și-a exprimat mulțumirea față de actor, de realizarea acestuia. Ce instrument special de măsurare are criticul teatral pentru a constata cui i-au revenit aplauzele, piesei sau interpretului? Criticul teatral afirmă că datorită experienței sale are urechea, simțul exact și sigur pentru a constata cui revin aplauzele. Dacă piesa este slabă și e salvată numai printr-o interpretare excelentă, atunci aplauzele sunt slabe până când apar actorii principali, „salvatorii”, moment în care aplauzele devin puternice sau entuziaste. Autorul însă este de părere că aplauzele nu pot fi interpretate așa. Faptul că ele devin mai puternice când apare un actor, se datorește numai împrejurării că apare „cineva”, indiferent cine, în fața cortinei. Dacă ar apărea în locul actorului, autorul, aplauzelor ar fi tot atât de puternice, dacă nu chiar mai puternice, chiar la piese slabe. Cine în fond are dreptate! Această urmează să o decidă acela despre aplauzele cărui se discută: publicul teatral însuși.

Congresul chirurgilor germani

În acest an Congresul chirurgilor germani a avut loc la Dresda, constituind din nou o dovadă și o mărturie a nivelului ridicat și progresului continuu al chirurgiei germane, de care profită indeosebi invalizii de războiu. Celebrul chirurg german prof. Sauerbruch, precum și prof. Kreuz au prezentat invalizi cu brațe amputate, cărora cu ajutorul unor operațiuni geniale li s'a făcut posibilă reîntoarcerea în procesul de muncă. Prof. Sauerbruch a prezentat amputați de brățări cărora printr-o proză extraordinară li s'a dat o mână mobilă și activă. Prof. Kreuz a prezentat de asemenea amputați de brățări cărora li s'a făcut o operație plastică la antebraț, înlocuindu-se laba mâinii. Îndepărtarea proiecțiilor din creier cu ajutorul unui magnet special a fost demonstrată de către profesorul Heller din Lipsca. Profesorul Hausen din Berlin a arătat operațiuni ale rănilor faciale și maxilarelor cu rezultate extraordinare. Dacă se procedează cum trebuie, defecte mari și mutilări ale feței și maxilarelor pot fi înlăturate astfel, încât rămân numai câteva urme neînsemnate. Prof. Rieder din Lipsca a prezentat un film asupra operațiilor nervilor, pentru înlăturarea durerilor din membre și tulburărilor de circulație. Îndeosebi după vătămarea arterelor și nervilor din cauza degenerărilor pot rămâne la picioare dureri insuportabile, care nu pot fi combătute în nici un fel. Și după amputațiunile mai se produc în membrele respective dureri mari. Medicatia internă nu prea ajută, dacă se înlătură însă pe cale operativă o parte din nervul simpatic, durerile încetează subit, iar bolnavii pot lucra în voie.

LUPTA PENTRU LIBERTATEA AERULUI

(Urmare din pag. 13)

sulă în Pacific, ca seacă la iveală de o explozie vulcanică și marina trebuie să trimită trupe acolo. Apoi ele ocupă o nouă insulă și ne spun că trebuie să avem trupe acolo. Au dreptate. În orice caz pentru siguranța legăturilor noastre și pentru progresul înaintării noastre lucrul acesta este neapărat necesar. Construim mari puncte de sprijin de jur împrejurul lumii.

Vor ceda Statele Unite vreodată în mod vo- luntar?

Nicio minune că englezii au început să se teamă în fața acestei perspective. Odată se va pune cu siguranță problema cui vor aparține punctele de sprijin aerian până acum numai folosite, dar construite cu bani americani, puncte de sprijin ce se găsesc nu pe pământ american ci de pildă pe cel englez (Golful Persic, Marea Roșie, Orientul Central, Pacific), sau fost francez (Casablanca, Dakar, Oran) sau pe teritoriu belgian (Africa de Vest). Se va reține care America, conform legii de împrumut și închiriere — care prevede pentru mai târziu o evaluare — lăsând ca bazele aeriene să fie luate în posesiune de statele pe ale căror teritorii se află?

Anglia, se înțelege, caută cel puțin un compromis inferioritatea tehnică, răspândirea spațială, ar putea fi egalate pe o cale oarecare, fie că se propune să se reunească flotele aeriene ale Statelor Unite, renunțând astfel de avantajul lor arătat de englezi, fie că se propune o completă

internționalizare a tuturor liniilor mondiale și gruparea lor într-o singură societate. Statele Unite însă nu țar să dorească să renunțe la superioritatea lor. Astfel, ziarul foarte influent „Times” cere, o drept, o „internționalizare” dar nu a flotelor aeriene ci a aerului însuși.

Libertatea aerului — din punct de vedere practic

Ce înseamnă aceasta în amănunte? E drept, fiecare națiune trebuie să aibă dreptul să zboare peste teritoriul unei alte națiuni. Mai întâi însă, bazele aeriene străine au și trecut în proprietatea Statelor Unite. Se păstrează libertatea vamală. Dar această libertate este numai pentru Statele Unite, care vor fi în situația să ofere o concurență netulburată cu industria lor uriașă și aceasta tocmai din motivele libertății vamale. Libera comunicație telegrafică ce trebuie menținută pentru toți, va fi o legătură telegrafică americană. Și pentru a nu fi nici o îndoielă asupra problemei cui li va aparține viitorul navigației aeriene, vice-președintele Wallace a asigurat astăzi primăvara că „guvernul Statelor Unite va subvenționa liniile aeriene civile după războiul cu mijloace tot atât de mari ca odinioară caile ferate și navigația transoceanică”. Ce înseamnă această declarație pentru o Anglie îndatorată, desavantajată înzestrată din punctul de vedere tehnic aerian, este lesne de înțeles. A vorbi de această bază de o „internționalizare” a tuturor marilor aeroporturi, este numai un joc de cuvinte.

GRATUIT

Obțineți un sfat medical pentru boala de care suferiți, descriind simptomele acestor boli și trimițând scrisoarea redacției reviste

MEDICUL NOSTRU

MARTIRII INIMII

(Urmare din pag. 10)

nu mă pricepeam. Teatrul mă plictisea și muzica îmi chinuia nervii. Toată viața mea n'am găsit plăcere decât în muncă, dar de când cu boala mea, se dusesse și plăcerea asta. Am încercat așa câteodată, ca împreună cu Esta să prind pe pânză câte un colț din natură, însă întotdeauna am găsit că ea izbutia mai bine decât mine.

Negustorii de artă, care îmi cum-părau regulat tablourile, îmi făceau propuneri tare bănoase, eu însă le refuzam.

Nu mai știu nimic și nici nu vreau să mă știu.

Într-o zi însă doctorul mă luă serios la cercetare.

Al nevroze de schimbare de aer. Trebuie să pleci pe cel puțin un an în Italia.

În frumoasa Italia! Ah, am fost pe acolo în tinerețea mea. În epoca de aur! Amintirile cele mai frumoase erau legate de această țară dumnezească. Dar acum? Ce să fac acolo?

Doctorul avea dreptate; trebuia să plec.

S-a astfel spusei într-o seară Estei:

— Pregătește-te de drum. Ai să pleci la Muenchen. Am să te recomand profesorului Liezen-Mayer, care te va desăvârși în arta picturii.

Ea întrebă:

— Dar știe profesorul acela din Muenchen mai mult decât dumne-nenta?

— E perfect în desen. Cunoști doar ilustrațiile lui pentru FAUST.

— Dar ce vrei să te scapi acum așa de repede de mine?

— Ca să se aleagă ceva de tine. Suma pe care o dădăm lui Bandi, ți-o dau acum ție, adică până ce îți vei fi făcut un nume în artă.

— Dar de ce să plec acum îndată, când vară e colea și toate Academile vor fi închise și profesorii vor pleca pe la băi ori în vilgiatură?

— Ei spusei atunci pricina.

Fata mă privi cu o expresie de ne-spusă durere și zise: „Va să zică nu mă mai iubești?”

— Imi apucă mâna și mi-o sărută. Ea răspunse:

— „Ba da Esta, te iubesc!”

La aceste cuvinte, fata se aruncă la pieptul meu, mă sărută pe buze și plânse.

Dintru întâi mă speriai. Era fri-ca omului cinstit care găsește o comoră mare.

Nu era a mea, ci a altuia. Acum însă e a mea, eu am găsit-o. Și mă simții pătruns de o mândră căldură până în adâncul inimii.

Aveam curajul să mă trăsesc. Meritam chiar să mă trăsesc. Bătăile inimii mele găseau încă răsunet. Căpăta! curaj și cutezai să întind mâna spre comoara găsită.

Soptii fetei: „Tutuieste-mă la întrebarea aceasta!”

Ea își ascunse fața într'a mea și șopti de abia se auzia:

— „Mă iubești?”

Acum o strânsei la piept:

— Te iubesc Esta, și te voi iubi totdeauna.

— Atunci îmi dai voie să merg cu tine?

— De sigur.

De bucurie Esta începu să râdă, să joace și să bată din palme ca o băcantă.

— A pleca împreună în frumoasa Italia — un bărbat cu o femeie — este o idee, de să te faci să mori de răs.

O lăsa să râdă; mie însă nu mi se părea lucrul așa de caragios. Era soarta mea. Scarta voia așa. Am tras din asta concluziile mele.

Esta fu toată ziua veselă și cânta ca o pasăre. Abia acum băgai de seamă ce glas frumos avea și câte cântece știa.

In timpul mesei nu vorbeai decât de proiectul nostru de călătorie. Unde mergem? La Venetia, la Florența, la Roma, la Neapoli, la Sorrenta la insula Capri? Ce va trebui să luăm cu noi? Pentru dânsa o beretă de mărghinar, pentru mine o șapcă engleză. Un șal gros care să servească noaptea și de plapomă. Ghetete trănicioare pentru urcat Vezuviul, tot felul de genți de călătorie, un coș pentru mezeluri, cele trebuincioase pentru scris și un aparat fotografic.

A trebuit să scriu toate acestea în carnetul meu. Esta mi le înșiră cu atâta exactitate, parcă s'ar fi gândit toată vremea la asta. Credea că eu asta totul era în regulă.

Pe mine mă supăra un singur lucru. Adică nu se temea deloc de mine. Să fi fost barba cărunță cu adevărat o cheazăse atât de mare, încât orice copil o poate sgâlțai fără teamă?

Esta ar fi vrut să plece îndată în oras, ea să cumpere toate astea. Ei spusei că era sărbătoare și toate prăvăliile închise, dar că a doua zi ne vom duce împreună. Căci și eu aveam încă multe de târguit.

Deodată se lipi de mine și-mi șopti la ureche: „Dar așa-i că nu se va scrie prin ziare... că dumnezeu... că tu... că noi mergem în Italia?”

(A! Acum tot a început a se furisa teama în sufletul ei!)

— Firește că vor scrie!...

Esta plecă ochii, răsindu-se. După o clipă de teamă, întrebă iar:

— Când plecăm?

— De mâine în două săptămâni.

— Dece așa târziu?

— Pentru că numele noastre trebuie să stea două săptămâni afișate la Oficialul Stării Civile.

La aceste cuvinte, ea îmi cuprinsese genunchii și plângea.

De unde vine buchetul vinului?

Toamna lungă de anul acesta, care a îngăduit strugurilor să se coacă în voie și să fie culeși atunci când proprietarul vici a socotit că e mai potrivit, făgăduiește vinuri tari și mai ales de o calitate remarcabilă. În Germania de pildă se speră să se atingă calitatea unor recolte rămase celebre, cum au fost cele din 1892, 1911 și 1921.

Caror produse chimice îi se datorește una din principalele calități ale vinurilor bune și anume, buchetul lor? Este un fapt cunoscut că specialiștii pot deosebi după buchet nu numai podgoria din care vinul și anul producției, dar de multe ori chiar și via din care provine. Când chimiștii vor să imite pe cale științifică opera experților, ei se ciocnesc în primul rând de faptul că corpurile chimice, care ocazional la formarea buchetului sunt reprezentate uneori numai de urme infinitesimale. Și totuși, asemenea cantități necrezut de mici pot schimba total gustul vinului. Unele componente de bază ale aromei vinului cum este vanilina și zilmachida sunt mai bine cunoscute. Dar celelalte numărăse aldehyde, care compun armonia gustului și parfumului unui vin nu au putut fi precis studiate.

Doi chimiști germani specializați în acest domeniu, Hennig și Wilforth au pus la punct noul timp un procedeu pentru a extrage la rece, din vin produsele care compun buchetul său. Ei încep prin a adăuga vinului 10% alcool și îl tratează apoi pentru un lichid care fierbe deja la o temperatură de 34°. Reușesc astfel să lase vinul fără nici un buchet, cu un gust aspru și acru, deși din punct de vedere chimic, aciditatea lui nu s'a schimbat. Nici culoarea nu suferă din acest tratament dar mirosul dispare complet. Parfumul astfel extras este atât de puternic, încât chiar atunci când este de 1 milion de ori diluat, tot mai poate fi simțit de organele omenești ale mirosului.

Ori cât se străduiești să înșalești și chiar dacă vor reuși să stabilească în detaliu, căror complicate produse chimice se datorește buchetul vinului, nu vor reuși să înlocuiască niciodată gustul fin al cunoscătorilor.

Hărți plastice

Până în prezent înălțimile se prezentau în hărțile atlaselor de școală prin linii de înălțime și prin folosirea culorilor, verde pentru șes, galben pentru dealuri și roșcat pentru munți înalți. Noul procedeu „Wenschow” a permis editarea unor atlase de școală cu hărți „în relief”, prezentându-se plastic spațiul tridimensional fără ajutorul culorilor. Prezentarea plastică se obține astfel: se taie plăci subțiri de ghips din care se formează o imagine reliefată a hărții. Cu ajutorul efectelor de lumină se fotografiază relieful iar fotografia redă o imagine plastică a peisajului. Acasă la fotografie este baza pentru harta tipărită obișnuită din atlase. Prezentarea terenului rămâne însă aia de plastică, încât copilul poate recunoaște foarte ușor diferențele altitudinii. Astfel culoarea poate fi folosită pentru prezentarea altor lucruri, de pildă pentru prezentarea vegetației, culoarea maro-ceruzie reprezentând ogoare, verdele închis pădurile, verdele deschis câmpiile.

Cum se naște o „stea nouă” sau „nova”

Definiția „stea nouă” sau „nova” nu este justă în fond. Este vorba aici de luminarea unei stele cu o radieră slabă într'un interval foarte scurt, câteodată chiar câteva ore. S'au cercetat posibilitățile care favorizează formarea unei „nova”. Din anul 1572, când Tycho Brahe a descoperit „nova” sa în sistemul Căii Laptelui, s'au mai descoperit circa 100 de „stele noi”. Se presupune că în fiecare an apar în sistemul Căii Laptelui cel puțin nouă stele noi. Schimbarea luminozității unei nove normale se desfășoară astfel încât după atingerea unui maximum se produce o scădere a luminozității, mai întâi rapidă, apoi mai încetă. De oscilațiile luminozității sunt legate în timpul unui fenomen nova și schimbări calitative.

Când au atins o luminozitate maximă, novele prezintă un spectru cu partea albastră și violetă deosebit de puternică și acoperită cu linii de hidrogen. Apoi spectrul pierde din luminozitate, ivindu-se așa numitul stadiu de nebuloză. Se crede că formarea novelor este cauzată de transformări uriașe în interiorul stelei. Exturii sale, iar diametrul atinge o pro-vocă apariția subită a unei nove. Probabil din cauza instabilității în structura interioară a stelei aceasta se dilată odată cu ridicarea temperaturii sale, iar diametrul atinge o proporție aproximativ corespunzătoare cu mărimea orbitei pământului. Această dilatare desigur nu este o dilatare a întregului corp al stelei, ci numai a învelișului exterior.

Cantitățile de gaz necesare pentru expansiunea învelișului sunt date prin faptul că steaua se comprimă dela dimensiunea normală, devenind un astru pitic. Masele de gaz se răspândesc tot mai mult, în diferite straturi. În mai multe cazuri s'a putut constata în jurul stelei, după catastrofa, masele de nebuloase. Fizicianul german Nernst vede în catastrofa exploziei un fenomen normal în evoluția fiecărei stele, care se produce prin transformare atomică în interiorul astrului.

UN SPĂRGĂTOR DE CAZEMATE VENINOASE LA NOVOROSSISK

(Urmare din pag. 16)

Ațiunea începe. Acum!

La ridicarea unei crenguțe, două lovituri de brandt-uri, lovesc cu uimitoare precizie în fața cre-neliei. Mitralierele trag rafalele consecutive.

— Atențiune, Chirobocea! foc!

Și tunul Breda anti-tanc bagă fulgerător drept pe fereastră primei cazemate două proiectile. O clipă de tăcere. În locul întăriturei se ridică un nor de fum, praf, grindini de lemn, bucăți de ciment, sfărâmături de arme și țipete de durere.

La risipirea prafului câte două lovituri de brandt-uri pornesc, trăsând deasupra dărâmăturilor.

Apoi tunul Breda trage cu proiectile explosive asupra șanțului unde se presupune că s'ar fi retras cei scăpați din cazemată.

Același joc bine studiat se repetă pe rând și asupra celorlalte două cazemate.

Totul se petrece numai în trei minute.

Un strigăt de satisfacție și admiratie se ridică din linia noastră pentru bravii camarazi tunari.

Sub ploaia de gloante supărate inamice, trase la întâmplare, ofițerul supranumit: „spărgătorul de cazemate”, se retrage fără nici o pierdere pe locul misiunii sale permanente.

De atunci „Lina” n'a mai apărut.

— Ți-am spus noi, Lino, că n'o să faci purici mulți aci? strigă un ostaș către linia dușmană.

Drept recompensă, pe pieptul celor distinși în acest atac îndrăgnet de distrugere a celor trei cazemate veninoase, vor străluci în curând ordinul „Virtutea Militară cl. II-a”.

Serg. T. R. Petre Vidu-Boengiu
Reporter de războiu S. M.

UN SPĂRGĂTOR DE CAZEMATE VENINOASE LA NOVOROSSISK

Pe spinarea pietroasă și umbrăsoasă a muntelui Misako de pe frontul defensiv Noworosisk, deoparte și de alta tranșee adversare nevăzute, săpate în țaină deplină și cu trudă mută cu ajutorul cutitelor de mână și cângilor de oțel, au stat față în față, numai la 60—40 m.

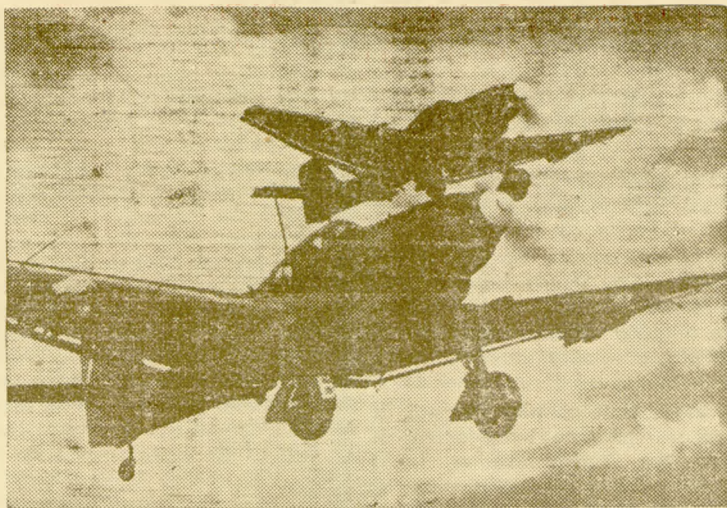
Din elita oastei române se aflau aici bravi vânători de munte, tari ca stâncile și aprigi ca vulturii.

Plotonul I-lu al unei companii de linie, din acești legendari luptători, se simțea stingerit în neadormita lui veghe de trei puternice cazemate inamice, înfipite ca niște spini în câmpul lui de vedere. Din ele țâșnesc cumplit și interminabile sulile de foc, completate cu svăcniri de grenade chiar și în freacățul frunzelor, adiate de vânt, de pe linia noastră. Dar necazul cel mare, provenit din cele trei cazemate, nu era tocmai acesta. Băieții nu mai pot suporta cu nici un chip strigătele de disperare ale unei femei nenorocite, gângăvind într-o românească pesărită, ca și figura-i semită, în liniștea serilor și dimineților senine, din așa zisele binefaceri criminale ale raiului roșu, deși la auzul căruia întreaga lume civilizată și conștiență se cutremură cu groază ca de grota balaurului mâncător de oameni din poveștile noastre. Tribuna de vorbire a gângavei oraloare o constituie când una, când alta din cele trei întărituri dușmane, așezate pe poziții dominante

— Tăc, mâncate-ar pământu' de arătare, aci te-ai cuibărit?... Apoi n'aj să faci purici mulți la noi, fă, Lino, pupa-te-ar rece bolșevicii. — Și strigă cu supărare bravi apărători ai plotonului.

Imediat ce locot. Marinescu Const. comandantul companiei de armament greu, aude pasul ostașilor, pune gard rău cazematelor și „Linei”, cum i se spune în bătaie de joc vorbitoarei, plătită cu șimbrie grasă de tovarăși lui Stalin. Și în după amiaza zilei de 29 August 1943, locot. Marinescu Const., din proprie inițiativă, însoțit de bravul subofițer Trandafir Const. originar din Voinești-Muscel și cinci servanți, dintre care se remarcă neîntrecutul ochitor soldatul Chirobocea Alex. ce face multă cinste satului său, caporalul Păduraru Gh. și soldatul Pascu Const., pornesc cu un tun Breda A.C. spre locul cu pricina.

Acțiune extrem de îndrăzneță și primejdioasă. Urcarea tunului pe culmea muntelui se face cu multă greutate. De n'ar fi la mij-

Ștukas-uri piecând în m siune

loc hotărârea de granit a ofițerului, sudată și de voința uluitoare a celorlalți ostași, totul ar rămâne la un moment dat o acțiune bine-intenționată, dar neisbuită din pricina împrejurărilor cu totul pozitive.

divin: mergeți și veți învinge, pentru că ați anticipat sacrificiul vostru cu sinceritate și curățenie drept preț al idealului pentru care sunteți aci.

Sudoarea de pe frunțile lor curge șiroaie și se depune ca pi-

UN DUEL INTRE „LINA” ȘI „BREDA”

Ajunși în câmpul de observație al inamicului, la osteneală se mai adaugă și pericolul suprem: moartea și distrugerea armamentului.

— Ce ziceți, băieți, vom învinge? îi încercă ofițerul.

— Nici nu mai încap vorbă, domnule locotenent, întăresc cei de față

Tunul și oamenii sunt camuflați perfect în arbori mișcători, întreaga reușită depinde numai de faptul de a nu fi simțiți și descoperiți înainte de vreme.

Nici o șoaptă nu trebuie auzită, nici o mișcare văzută. Inamicul se găsește extrem de aproape și într-o poziție favorabilă. La un moment dat acțiunea locot. Marinescu este socotită curată nebunie. Cum poți înșela vigilența inamicului făcând manevre sub nasul lui cu un tun de câteva mii de Kgr? Dar întreprinzătorii ostași sunt hotărâți să isbutească tocmai imposibilul. Viața și credința lor curată îi încurajează ca un imbold

tru inamic. Acțiunea e o cap'd'operă, verosimilă numai într'un film de cinematograf.

La ordinul locot. Marinescu Const., mitralierele sūt. Toma Petre și brandt-urile serg. Bogdan supraveghează cu cea mai mare atenție pe inamic. La primul gest al acestuia un uragan de foc s'ar fi abătut din armele celor doi comandanți pomeniți.

Se apropie actul final al dramei eroice. Inimile celor ce privesc aproape că nu mai bat.

— Vor isbuti oare?

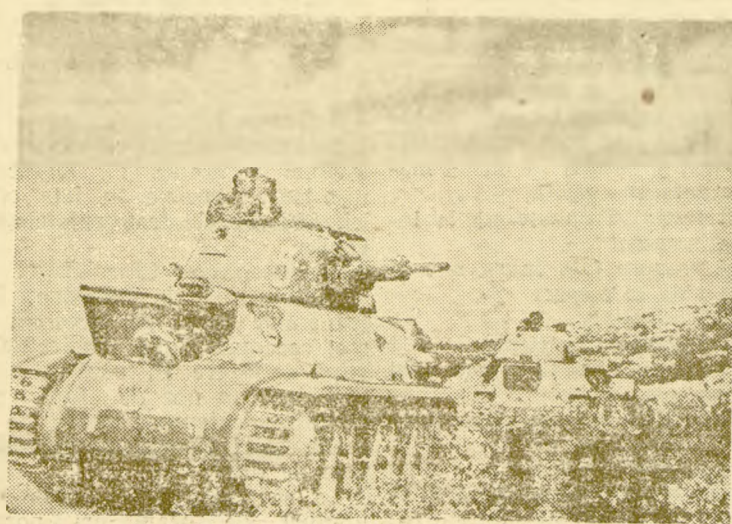
Deodată, la o comandă în șoaptă, crângul mișcător se înepenește pe loc, ca răsărit printre stâncile prăvălite în dezordine. Firisoare din razele soarelui pătrund printre frunze și mângâie frunțile obosite ale ostașilor prea cutezători.

Se așează tunul în bătaie. Se face ochirea. Proiectilul trebuie să pătrundă pe crenela cazematei, să poată face explozie în interiorul ei. Lovind alături, totul ar fi pierdut. De aceea, de această ochire matematică depinde acum totul. Ea cade în sarcina neîntrecutului ochitor, soldatul Chirobocea Alex., care, calm pregătește linia de ochire drept în ochiul întăriturii.

La ordinul locot. Marinescu, mitralierele sublt. Toma Petre și brandt-urile serg. Bogdan concură la reușită astfel:

La semnalul convenit — două lovituri de brandt-uri să cadă cu cea mai mare exactitate în fața crenelui primei cazemate orbindu-i vederea, iar mitralierele să tragă rafale scurte, așa ca și cum s'ar juca, asupra aceluiaș obiectiv. Imediat vor porni două lovituri de tun și brandt-urile vor trage iar, asupra ruinelor, dacă vor fi fost lovite, spre a desăvârși opera.

(Continuare în pag. 15)

Tranchisuri scurtând zarea

UN EPISOD AL VITEJIEI

TRUPELOR ROMÂNE ÎN RĂSĂRIT